

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΗΔ. Π. ΒΟΥΤΜΕΡΙΑΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ-ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ

Περίοδος Β — Έτος Δον (16ον) | ΑΡΙΘ. 9 (618) | Σάββατον, 9 Φεβρουαρίου 1919.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<p>Ο. Α. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ: Οί Νέοι Φόροι.
 ΠΟΤΗΣ ΨΑΛΤΗΡΑΣ: Κοινωνία (Ποίημα)
 Α. ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Τό Κοινωνικό Πρόβλημα. (Συνέ-
 χεια).
 ΔΩΡΗ ΜΟΥΤΣΟΥ: Νέα Ποιήματα. (Δέ θα μιλούμε--
 Θύμησι Κρητικί.)
 ΓΚΑΙΤΕ: Μιντών (Συνέχεια...--Μεταφρ. Ηλ. Π. Β.)
 Η. ΡΕΡΡΙΕΡ: Κοινοβούλια ή Σοβιέτ (Συνέχεια και
 τέλος.)
 ΦΟΙΒΟΣ ΛΗΡΑΣ: Εδύχια (ποίημα).</p> | <p>Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ-ΠΙΚΡΗΓΚΑΘΗΣ: Έπιγράμματα.
 Ο ΝΟΥΜΗΣ: Φαινόμενα και Πράγματα.
 ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ζωή χωρίς Ζωή (Δι-
 ήγημα.)
 ΡΗΓΗΣ ΓΚΟΛΦΗΣ: Ακαδημαϊκός Πόλεμος.
 ΗΙΜ. ΒΕΡΚΗΣ: Θεατήνοι. (Ποίημα).
 Π. ΝΙΡΒΑΝΗΣ: Καϊμένη Αθήνα.
 ΑΠΟ ΒΑΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΑΟΜΑΔΑ. — Έλληνική φι-
 λολογία. — Χωρίς Γραμματόσημο.</p> |
|---|---|

ΤΑ ΕΝΤΟΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ

ΕΦΘΑΣΑΝ

ΤΗΝ ΠΑΡΕΛΘΟΥΣΑΝ ΤΕΤΑΡΤΗΝ

ΕΙΣ

100.000.000

ΔΡΑΧΜΑΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΤΥΠΟΣ»

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ - ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ, ΑΘΗΝΑΙ.

★ ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ★

Η ΝΙΚΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ

(Από τὴ συνέντευξη τοῦ Ρήγα Γκόλφη)

... — Ἐνίκησε ἡ Δημοτική ;
 — Στὴ Λογοτεχνία μας. καί. Μὴ βρῶσκω πῶς πο-
 τὲ ὡς τώρα δὲ δείχτηκε ἡ ἀπαιτούμενη προσοχή, νὰ
 γράφεται ἡ γλῶσσα σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες τῆς.
 Δὲν ἔχουνε ὅλοι τὸν ἱερὸ φανατισμὸ τοῦ Ψυχάρη. Γλῶσ-
 σα χωρὶς γραμματικὴ θὰ πῆ ἀναρχία.
 — Μπολοσεβικισμός.
 — Ὁ Μπολοσεβικισμὸς δὲν εἶνε ἀναρχία. Εἶνε ἀ-
 κρότητα μέσων στὴν ἐφαρμογὴ τῶν ιδεῶν.
 — Ὡστε καὶ κοινοκτημοσύνη τῶν γυναικῶν, κ.
 Γκόλφη ;
 — Γιὰ τοὺς ποιητάδες εἶνε φανταστικὴ ἡ κοινοκτη-
 μοσύνη αὐτή. Εἶνε κύριοι ὅλων τῶν γυναικῶν κατὰ ...
 φαντασίαν.
 — Βέβαια. Ἴδου ὁ Φιλλύρας. Εἰς τοὺς «Γυρισμοὺς»
 του ἰσχυρίζεται ὅτι ὅλες οἱ κυρίες τῶν σαλονιῶν εἶνε
 δικές του... Ἐλέγαμε λοιπὸν διὰ τὴν γλῶσσαν..

(* Ἀθήναι)

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΗΣ ΑΡΧΟΥΔΑΣ

... — Ὡστε σεῖς ἔχετε πολλὰς γλώσσας κ. Ράδε ;
 — Οὐ, πολλάς. Ξέρω καὶ τὴν γλῶσσαν τῆς Ἀρ-
 κουδάς,
 — Τί ; Πῶς ;
 — Πρὸ ἐτῶν, εἰς τὸ Μελίσσι τῆς Κορινθίας ἕνας
 Ρουμάνος ἀτσιγγανὸς ἔφερε μιαν ἀρκουδαν. Ἦτο δε-

μένη παράμερα καὶ ἦτο δυστυχῆς. Ἐπῆγα κοντά τῆς,
 τὴν ἐκόνταξα καλὰ καὶ τῆς μίλησα.

— Λοιπὸν ;
 — Λοιπὸν ἡ Ἀρκουδα μοῦ ἀπήντησε.
 — Εἰς τὴν Καθαρεύουσαν ;
 — Εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ Πόνου, κύριε. Εἰς τὴν
 γλῶσσαν τῆς Καρδιάς.

(* Ἀθήναι)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΣ

Κατόπιν παρακλήσεων πολλῶν κυριῶν καὶ δεσποιν-
 ίδων,

Η Κ' ΘΕΩΝΗ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ἀπεφάσισε νὰ σχηματίσῃ τάξεις ἀπαγγελίας (cours).
 Τὰ μαθήματα ἀρχίζουσι ἀπὸ 1^{ης} Φεβρουαρίων ἐν. ἔτ.
 Πληροφορίαι καὶ ἐγγραφαὶ καθ' ἐκίστην ὁδ. Ζή-
 νωνος 1, ὥρα 3—5 μ. μ.

Ἐκτὸς τῶν τάξεων (cours) δίδονται καὶ ἰδιαί-
 τερα μαθήματα.

ΛΑΧΕΙΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Ἡ Πρῶτη κλήρωσις τοῦ Λαχείου τοῦ
 Ἐθνικοῦ στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων θὰ
 γίνῃ ἀνυπερθέτως τὴν Κυριακὴν 24 Φεβρου-
 αρίου 1919 (9 Μαρτίου 1919).

Σύνολον κερδῶν δραχμαὶ 200,000
 Μέγα κέρδος δραχμαὶ 80,000

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Διακηρύττει ὅτι

Ἐκτίθεται εἰς ἐπαναληπτικὴν πλειοδοτικὴν δημο-
 πρασία ἡ ἐκποίησις ἀχρήστου γεγραμμένου καὶ μὴ
 χάρτου τῶν διαφόρων Γραφείων τοῦ Δήμου Ἀθηναί-
 ων ὑπὸ τοὺς ὄρους τοὺς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2022 πρά-
 ξεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐγκριθείσης ὑπ' ἀριθ.
 14806)1018 διακηρύξεως ἡμῶν ὧν γινώσιν δύνανται
 νὰ λάβωσιν οἱ ἐνδιαιφερόμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον πληρο-
 φοριῶν τοῦ Δήμου.

Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν μιᾷ τῶν αἰθου-
 σῶν τοῦ Δημορχείου ἐνώπιον ἡμῶν καὶ τῆς Δημορχι-
 κῆς Ἐπιτροπῆς τῆ 7 Φεβρουαρίου 1919 ἡμέρᾳ Πέμ-
 πτη καὶ ὥρα 11—12 π. μ.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 30 Ἰανουαρίου 1919.

Ὁ Δήμαρχος
 ΣΠ. ΠΑΤΣΗΣ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Διακηρύττει ὅτι,

Συνεπείᾳ ἐλάσσονος προσφορᾶς ἐπαναλαμβάνεται
 τὴν προσεχῆ Δευτέραν 11ην τρέχοντος μηνὸς καὶ ὥραν
 11—12 π. μ. ἡ μειοδοτικὴ δημοπρασία διὰ τὴν προμή-
 θειαν καυσόξυλων χρησιμοπονηθησομένων εἰς τὴν λει-
 τουργίαν τῶν ἐν Κηφισσίᾳ ἀντλητικῶν ἐγκαταστάσεων
 τοῦ Δήμου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐλάσσονος ταύτης προσφο-

ρᾶς καὶ ὑπὸ τοὺς ὄρους τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων
 τῆς ἐν λόγῳ προμηθείας.

Ἀθῆναι τῆ 9 Φεβρουαρίου 1919.

Ὁ Δήμαρχος
 ΣΠ. ΠΑΤΣΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Ἰδιῶται παρ' οἷς ἔχουσι το-
 ποθετηθῆ ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ἠλεκτροκαὶ λυχνία
 πρὸς φωτισμὸν τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως δπως ἀκολουθῶσι
 τὸ κάτοπι ὠρολόγιον ἀφῆς καὶ σβέσεως αὐτῶν κατὰ τὸν
 μῆνα Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. συμφώνως τῷ ὑπ' ἀρ. 1080 Νό-
 μῳ (ἄρθρον 5ον) τοῦ 1918.

Ἀπὸ 1 μέχρι 4 πανσέληνος.

Ἀπὸ 5 μέχρι 15 ἀφῆ ὥρα 6. 30 1 μ. μ. Σβέσις 6
1) 2 π. μ.Ἀπὸ 16 μέχρι 26 ἀφῆ ὥρα 6.45 1 μ. μ. Σβέσις 6
1) 4 π. μ.

Ἀπὸ 27 μέχρι 28 πανσέληνος.

Κατὰ τὴν πανσέληνον αἱ λυχνίαὶ δεῖν νὰ μένωσι σβε-
 σται, ἐν περιπτώσει ὁμοῦ καιροῦ νεφελώδους δεῖν νὰ ἀ-
 κολουθῆται τὸ ὠρολόγιον τῆς 5ης μέχρι 15ης.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 29 Ἰανουαρίου 1919.

Ὁ Δήμαρχος
 ΣΠ. ΠΑΤΣΗΣ

(Ἡ παροῦσα δημοσιευθῆτω διὰ τῶν λαβουσῶν ἐγ-
 γραφῶν ἐντολὴν ἐφημερίδων.)

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. - ΕΤΟΣ Α^{ΟΝ} (17^{ΟΝ})

Ἀθήναι, Σάββατον 9 Φεβρουαρίου 1919

ΑΡΙΘ. 9 (618)

ΟΙ ΝΕΟΙ ΦΟΡΟΙ

Ἔσο κ' ἂν διαφρανοῦμε σὲ μερικά ἢ καὶ σ' ἀρκετὰ μὲ τὸν κ. Ρουσσόπουλο, δημοσιεύουμε τὸ ἄρθρο του μὲ μεγάλη μας εὐχαρίστηση, πρῶτα-πρῶτα γιατί φέρνει μιά τόσο ἀξιοσέβαστη γιὰ μᾶς ὑπογραφή καὶ δεύτερο γιατί ὁ «Νουμάς» δὲν εἶναι μόνον «φιλολογικὸ» περιοδικό, καθὼς τὸν χαρακτηρίζει ὁ κ. Ρ., μὰ κ' «ἐλεύθερο βῆμα», ὅπου μπορεῖ ἀπ' αὐτὸ ὁ καθένας νὰ πει ἐλεύθερα τὴ γνώμη του γιὰ ὅποιοδήποτε ζήτημα, ὅσο καὶ ἂν ἡ γνώμη του αὐτὴ εἶναι ὅλως διόλου ἀντίθετη μὲ τὴ δικιά μας.

Μὲ ἀπορίαν μου εἶδα εἰς τὸ μοναδικὸν μας ἴσως φιλολογικὸν περιοδικὸν ὁ «Νουμάς» ἄρθρον οἰκονομολογικῆς οὕτως εἰπεῖν φύσεως «οἱ νέες φορολογίες».

Εἰς τὸ ἄρθρον αὐτὸ μὲ ἐπιχειρήματα ἀοριστολογικὰ μᾶλλον καὶ σχεδὸν κοινοτοπικὰ ὑποστηρίζεται ὅτι τὸ κράτος μας τὸ ἀστικὸ βάζει τὶς φορολογίες αὐτὲς «γιὰ νὰ φτάσῃ σὲ ἀποτελέσματα ποῦ δὲ στέκονται πολὺ μακρὰ ἀπὸ τὶς καινούριες κοινωνιστικῆς θεωρίες, ποῦ συγκινοῦνε σήμερα τοὺς ἀληθινὰ πολιτισμένους λαοὺς.»

Σὰς βεβιωθῶ ὅτι ἔτριβα τὰ ποινεμένα μου μάτια, εἰς τρόπον ὅπου ἐπόνεσαν περισσότερον διαβάζοντας αὐτὴν τὴν περιεργον συσχέτισιν τῆς σοσιαλιστικῆς ἰδεολογίας μὲ τὶς νέες φορολογίες καὶ πρὸς τούτοις ὅτι: θὰ πληρώσουν οἱ πληλῆδες γιὰ νὰ δώσῃ τὸ σημερινὸ μοντέρνο κράτος μιὰ ψίχλι ζωῆς στὴ χλιοβισπασμένη καὶ χλιομαραζομένη φτωχολογιά!

Εἶναι τόσο σπουδαῖα καὶ μεγάλα τὰ ζητήματα, ὅπου θίγει τὸ μικρὸ αὐτὸ ἄρθρο τοῦ «Νουμά» ποῦ δὲν ξέρει κανεὶς ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσῃ νὰ κουρευθῇ.

Σὰς λέγω μόνον ὅτι περισσότεραν σχέσιν ἔχει ἡ γλῶσσα τοῦ Βηλαρά μὲ τὴν τοῦ Κλέωνος Ραγκαβῆ, ἀπὸ ὅσιν ἔχουν οἱ νέοι φόροι μὲ τὸν σοσιαλισμὸν καὶ ἂν ἀκόμη εἶνε δημοτικῶν.

Προσθέτω δὲ ὅτι — καὶ αὐτοὶ εἶνε φυσικοὶ νόμοι ἄγραφοι — ὅ,τι καὶ ἂν κάμετε καὶ σεῖς καὶ οἱ ἀνθρώπινοι νομοθέται, τοὺς φόρους καταλήγει νὰ τοὺς πληρώνουν οἱ πολλοὶ καὶ ὄχι οἱ ὀλίγοι. Αὐτοὶ ὅσον πλούσιοι καὶ ἂν εἶνε δὲν ἀρκοῦν διὰ νὰ συντηροῦν ἓνα κράτος, μάλιστα

μὲ τὰς τωρινὰς του ἀνάγκας καὶ ἂν ἀκόμη δημοθυοῦν αἱ περιουσίαι των.

Λοιπὸν μὴ αὐταπατάσθε, ἀλλὰ κάμετε τὸ σταυρὸ σας καὶ πάρετέ το ἀπόφαση — αὐτὸ εἶνε ἀδυσώπητος νόμος — ὅτι τοὺς φόρους πρέπει νὰ τοὺς πληρώνωμεν καὶ θὰ τοὺς πληρώνωμεν ἑμεῖς οἱ πολλοὶ ἄστοι καὶ προλετάριοι — μὴ ἐξαιρουμένων οὔτε τῶν Κατιλιναϊκῶν ὑπάρξεων — ἕκαστος ἀναλόγως τῶν δυνάμεών του, ὅπως λέγει ἄλλως τε καὶ τὸ Σύνταγμά μας.

Οἱ φόροι εἶνε ἀναγκαῖον κακὸν ἢ καλόν, ἐφόσον δὲν καταργοῦνται τὰ χρήματα καὶ τὰ ἀστικά κράτη ἀλλ' οἱ δημοτικῶν φόροι ἔχουν ἐπιπροσθέτως πρὸς βλάβην τῶν πολλῶν καὶ τὸ μέγα ἐλάττωμα ὅτι καταστρέφουν καὶ τὰς παρεχούσας ἐργασίαν βιομηχανίας καὶ ἐπιχειρήσεις καὶ διώχνουν ἀπὸ τὸν τόπον τὰ κεφάλαια, τὰ ὅποια θὰ ζητήσουν καὶ θὰ εὗρουν ἄσυλον ἐκεῖ ποῦ δὲν τὰ δημοῦν.

Εἶνε εὐκόλον νὰ πάρετε ὅπως οἱ Λενινισταὶ, τὰ χρήματα τῶν ὀλίγων «παραλήδων» τὰ ὅποια ὅμως μικρὰν καὶ ἀνεπαίσθητον ἀνακούφισιν θὰ δώσουν ἐφάπαξ εἰς τὸ σύνολον, ἀλλὰ... θὰ ἐπακολουθήσῃ οἰκονομικοκοινωνικὸν χάος γρηγορότερα ἂν κάμετε διὰ μιᾶς τὴν δημοσίαν, ἀργότερα ἂν τὴν κάμετε λίγο, λίγο.

Ἡ ὑπόθεσις τῆς φορολογίας εἶνε διαφορετικὴ καὶ ἔχει ἢ πρέπει νὰ ἔχη ἄλλην βᾶσιν.

Ἄς υποθέσωμεν ὅτι τὸ νέον μας ἀστικὸν πάντοτε κράτος θὰ ἔχη πληθυσμὸν 8 1/2 ἑκατομμυρίων καὶ ὅτι θὰ χρειάζεται 1000 ἑκατομμύρια δραχμὰς κάθε χρόνον δι' ἕξοδά του. Καὶ ἂν στίψετε ὅλους τοὺς παραλήδες δὲν τὰ βγάξετε αὐτά. Ἀλλὰ θὰ τὰ πληρώσουν ὅλοι.

Θ' ἀναλογοῦν δὲ εἰς κάθε κεφαλὴν 118 περιπτου δραχμαὶ ἢ εἰς κάθε οἰκογένειαν 590. Ἐπειδὴ εἶνε τώρα οἰκογένειαι ποῦ δὲν μποροῦν νὰ δώσουν 590 δραχμὰς ἀλλὰ λιγώτερες, ἐνῶ εἶνε ἄλλες ποῦ μποροῦν νὰ δώσουν περισσύτερες ἢ καὶ πολὺ περισσότερες, πρέπει νὰ εὗρεθῇ τὸ μέτρον τῆς πλέον δικαίας καὶ ἀνωδύνου μοιρασιάς τῶν βαρῶν αὐτῶν καὶ ὁ ὀλιγώτερον σκληρὸς καὶ βάρβαρος τρόπος τῆς εἰσπράξεως, πάντως δὲ χωρὶς φυλακίσεις καὶ προσωποκρατίσεις. Ὅλοι θὰ πληρώνουν ἄλλοι τὸ 1/2 ἢ τὸ 1/4 ἢ τὸ 1/8 ἢ τὸ 1/10 τοῦ γενι-

κοῦ μεριδίου, ἄλλοι τὸ διπλάσιον, τριπλάσιον, δεκαπλάσιον, κλπ. ὑπὸ διαφόρους μορφάς καὶ κατὰ διαφόρους τρόπους.

Διὰ τὰ ἄγονα κράτη, ὅπως τὸ ἰδικόν μας, ὅπου ἡ εἰσπραξις τοῦ «ἀμέσου» φόρου φέρει πολλάκις εἰς ἀπιστεύτους σκληρότητας καὶ ἀδικίας, ὁ καλύτερος τρόπος τῆς διανομῆς καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων εἶνε ὁ ἔμμεσος. Εἶνε ὁ πλεόν ἀνέξοδος, ὁ πλεόν ἀνεπαίσθητος, ὁ πλεόν μαλακὸς καὶ δυνατόν νὰ εἶνε καὶ ὁ πλεόν δικαίος καὶ ἄς φωνάζουν ὅσον θέλουν οἱ θεωρητικοσοσιαλιστῶντες.

Αὐτὰ διὰ τὸ ἀστικὸν κράτος!

Ἀλλάζει τὸ πρᾶγμα ἂν θέλετε νὰ φθάσωμεν εἰς Πλατωνικὴν ἢ Ἀερινικὴν πολιτείαν, ὅπου κοινὰς φασιν εἶναι τὰς κτήσεις καὶ τοὺς παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ ὅπου ὡς μόνον φόρον θὰ παρέχη κανεὶς τὴν ἐργασίαν του εἰς τὸ σύνολον. Οἱ τεμπέληδες θὰ φυλακίζονται ἢ θὰ τουφεκίζονται, οἱ ἄρρωστοὶ θὰ στέλλονται εἰς τὰ νοσοκομεῖα διὰ νὰ γίνουν καλὰ καὶ ν' ἀνακληρώσουν τὴν ἐργασίαν ποῦ χρεωστοῦν.

Εἰς τὸ ἀστικὸν κράτος θὰ πληρώνουν ὅμως καὶ πρέπει νὰ πληρώνουν ὅλοι ἀνεξαιρέτως εἰς χρήματα τὸ μερίδιόν τους καὶ πτωχοὶ καὶ πλούσιοι καὶ ἄστοι καὶ προλετάριοι. Δὲν ἀρκοῦν διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ κράτους οἱ ὀλίγοι ὅσον πλούσιοι καὶ ἂν εἶνε.

Ο. Α. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ἐξέθωρη ἡ φορεσιά του παλιωμένη.
Κι' ἡ Κοινωνία ἀλλάξε : «Ντροπή του!
Ποῦ τὴν πεντάρα τόσο ἔχει δεμένη!»

Φανταστὴ καὶ φρέσκα 'ναι ἡ στολή του.
Κι' ἡ Κοινωνία ἀλλάξε μὲ φούρια :
«Ντροπή του ποῦ ξοδεύει σὲ καινούργια.»

Τὶς νύχτες περπατεῖ κ' ἡ Κοινωνία
Ξανά φωνάζει ὀπίσω του: «Ντροπή του!
Χαμένος νεὸς ποῦ πάει στὴν ἀσωτεία.»

Ἐρπύωνει ἀπὸ 'νωρίς στὴν κάμαρή του :
«Στενὸ μυαλό» γανγίζουνε τὰ στόματα
Κι' ἀπάνω του ξεσποῦν ὅλα τὰ σκώματα.

Σκυμμένο καὶ θλιπτό τὸ μέτωπό του
Κι' ἀπὸ τὸν κόσμο πέρα τραβηγμένος:
«Λόξα θὰ τοῦρθε, πάει, ἀλλοίμονό του!»

Στὰ γλέντια, στὴ χαρὰ 'ναι βουτηγμένος,
Λυσάει κατ' ἀπάνω του ἡ μαγιά.
τῆς Μέγαιρας ποῦ λέμε Κοινωνία !

Καλαμάτα.

ΠΟΤΗΣ ΨΑΛΤΗΡΑΣ

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μὲ τὸν καιρὸ, τὸ εἶσομα καὶ τὴ δημιουργικὴν ἐξέλιξη τῶν ἰουανικῶν του, τὴν εσωτερικὴν ἐπιβολὴν του, καὶ τὸ παγκόσμιον κέρως του ο πνευματικὸς Ρώσος ὠρθονοτιαν ἀπο σταθμο σὲ σταθμο τοῦ κυκλοῦ τῶν ενεργειῶν του σὲν πελωριος θεῖκος ἰσκιος μεσ ἀπ' τὴν ἀβυσσο τοῦ λαοῦ του. Ἡ ἱστορία τῶν Πιροφητῶν τοῦ Ἰσραήλ ἄμα λογαριασεὶ κανεὶς τὸ θεωρητικὸ μονάχη στοιχεῖο τῶν ἀναλογιῶν ζωντανεφε μὲ τὴ θραση καὶ τὴν ψυχικότητα ποῦ ἀνάπτυξαν στὴν τελευταίαν ἐκατονταετηρίδα οἱ Ρώσοι Πιροφήτες τοῦ Ρωσσοῦ καὶ γενικοῦ καθαρμοῦ. Καὶ μπόρεσαν αὐτοὶ μὲ τὸ λόγο καὶ τὴν πίστη νὰ σκεπάσουν — καινούργια ἀποκάλυψη τῶν ἀξιῶν τῆς ζωῆς — τὸν Ἀπολυταρχισμό μὲ τὶς ἀντινομικὲς του ὑποδλητικότητες. Ἦ' αὐτο ἄμα ὠρῖμασαν οἱ σοσοπιμότητες τῆς ὑψηλῆς προσπάθειας τοὺς ἀνάγκρισαν διὰ τὰ σείστρα τῶν ψυχακαλαγμῶν τοὺς χτυπῶντας στὴθος μὲ στὴθος σ' ἀνοιχτὸ πιά πόλεμο τὸ κακὸ. Ἀληθινοὶ «ἰοὶ Θεοῦ» ἀπ' τὰ κάτεργα τοῦ Καυκάσου, ἀπ' τὶς φυλακὲς τοῦ Πετροπανόσκι, ἀπ' τὰ δεσμοτήρια τῆς Σιθθρίας, ἀπ' τὴν ἔξορία, τὰ μαρτύρια τῆ θανατερῆν ἀγωνία μὰ καὶ τὴν ἀταπεινότητα ψυχορμητικὴν ἀφοσίωση στὴν ὑψηλὴν ἀποστολή τοὺς ἐργαζαν μὲ τὸ αἷμα τοὺς, τὴ χολή τοὺς, τὴ φλόγα τοὺς, τὸν ψυχισμό τοὺς καὶ τὴν ἀποκαλυπτικὴ μαγία τοὺς τὴν Καινούργια Ἰταγγεῖα. Καὶ χτυπῶντας σὲν ἦθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου μὲ τὴ ρομφαία τοῦ λόγου τοὺς καὶ τὸν κεραινοῦ τῆς ἄργῆς τοὺς τῆ Ρωσοικῆ γῆ εἶδαν ν' ἀναβλύξῃ πρόθημα καὶ πλουσι-σπάροχα τούτη τὸ θεῖκὸ μάνα γιὰ τοὺς Ρώσους πασῶν τῶν Ρωσοίων, γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ὅλης τῆς Οἰκουμένης.

II

Ἄς δοῦμε τώρα τί ἀκριβῶς εἶνε ὁ Μαξιμαλισμός. Ὡς σύστημα θεωριῶν κ' ὡς προσφορὰ ζωῆς. Κ' ἔχοντας στὸ νοῦ μας σ' ὅ,τι προεῖπαμε στὴ περασμένη συνέχεια τοῦ δευτέρου μέρους τῆς μελέτης αὐτῆς, ἄς ζητήσομε νὰ καταλάβομε ποιά θάνε ἡ στάση τῶν Ρώσων καὶ πῶς γενικά τῆς ἄλλης Ἀνθρωπότητας ἀπέναντι στὸ Μαξιμαλισμό.

Καὶ θυμᾶμαι στὸ σημεῖο τοῦτο μὲ μιὰ μυστηριακὴ γητεία τί μοῦπε μιὰ χειμωνιάτικη, μιὰ λευκὴ νύχτα στὴ Γενεὴν ὁ Βλαδιμηρος Λενίν. Στὰ λόγια ἐκεῖνα τοῦ Προφήτη τοῦ Ρωσοικοῦ Μαξιμαλισμοῦ νοιῶθο πὼς λάμπει καὶ καίγει ὅλη ἡ θεία οὐσία τῆς σημερινῆς προσπάθειας του γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ Κόσμου.

«Ἐμεῖς οἱ Ρώσοι, ποῦ λήραμε συναίσθηση τοῦ ἀνθρώπινου προορισμοῦ, ἀρχισε κρουσταλλόμορφος κ' ἀναλλοίωτος ὁ Βλαδιμηρος Λενίν, μισοῦμε θανάσιμα τὴ σημερινὴ Ἀνθρωπότητα. Ὁ πολιτισμὸς τῆς, ἡ συνείδηση τῆς, ἡ τελικότητὰ τῆς μᾶς γιομίζουν ἀπὸ περιφρόνηση. Σήμερα βασιλεύει ἡ ἀριστοκρατία τῆς πονηρίας, τῆς μικροπρέπειας, τοῦ ἀλλοπροσαλλισμοῦ γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς εὐκόλης εὐτυχίας: Ὅ,τι βόισκεται δομένο ἀπὸ Ὑψηλὴ Χάρη στοὺς ἀνθρώπους ἐκεῖνο μονάχη σταδιοδρομεῖ μὲ τοὺς νόμους τῆς τελείωσης. Ἡ τέχνη, ἡ μουσικὴ, ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ ἔρευνα. Ὅ,τι ὅμως ἀπέθιχε στὴν ἐλεύτερη βούληση τῶν ἀνθρώπων σακατεύτηκε, ἀλλοιμόρφισε καταχωνιάστηκε. Ἡ ἠθικὴ, ὁ κοινωνικὸς καὶ πολιτικὸς βίος τῆς Γῆς. Πάρτε στὸ νόημα τοὺς τὰ λόγια μου. Ἄστε λεύτερη τὴν αἰσθησὴ σας.

ΓΚΑΪΓΤΕ

MINION

5—

Μά ό Βίλελυ, πού είχε σηκωθεί, έκαμε νόημα στό γέρο νά πληρώσει. 'Η όψη του ανθρώπου αυτού εξέφραζε δλους όσοι ήταν εκεί. 'Επιρ' ένα κάθισμα χωρίς νά περιμένη νά τον παρακαλέσουν. Τό κεφάλι του ήταν φαλακρό και είχε μόνο γύρω-γύρω λίγες τρίχες φαρές· τά μεγάλα γαλανά μάτια του, γυμνά γλάνια, έλαμπαν κάτω από τά περνιά κι' άσπρισμένα φρύδια του. 'Η μακριά κι' άσπρη γενειάδα του έφτανεν ίσαμε τό στήθος του. Τό κορμί του, ψηλό, ήταν τυλιγμένο μ' ένα πλατύ σκούφο μανδύα, πού φτανεν ίσαμε τά πόδια του. 'Είχε στήσει την όρτια του εμπρός του και τά δάχτυλά του έβγαλαν όμοιανά προελόντια, πού μάγεψαν όλη τή συντροφιά.

— Καλέ γέροντα, είπεν ή Φιλίτη πού συνώδενε τό Λαέρι, μάς είπαν ότι τραγουδάς κι' όλα.

— Τραγουδήσέ μας, διάκονεν ό Βίλελυ, τραγουδήσέ μας κάτι πού νά εδχαριστή μαζί την καρδιά και τις αισθήσεις. 'Τ' όργανο δέν πρέπει νά συνοδεύη παρά τή φωνή. Οί συμφωνίες δίχως λόγια είναι, γυμνά, γυμνά από νόημα και μου κάνουν την έντυπωση των πεταλούδων ή των πουλιών με τά φαντασιώδη θερά, πού πετούν κάτω από τά μάτια μας στον έέρα και πού δέν ξετυνώνε μέσα μας άλλον πόθο παρά νά τά πιόσουμε· έντ' ό τραγούδι ανεβαίνει στά ούρανια όάν πνεύμα και μάς καλεί νά όρμηόουμε κατόπι του.

Ο γέρος έστριξε μια ματιά πάνω στό Βίλελυ, έσηκωσε τά μάτια πρós τον ουρανó, έκαμε ν' αναστενάξουν τρεμουλιαστά μερικés κóρδες της όρτιας του κι' όργισε τό τραγούδι του: 'Ηταν ένας ύμνος, πού έδοξαλόγησε τους ήρωες του τραγουδιού, την έντυχία του τραγουδιστή, και πού παρακινóουε τους ανθρώπους νά τότε γενήθουν με τιμές. Μέσα στους τóτους του ήταν τόσο αλήθεια και τόσο ζωή, πού θα έλεγε κανένας, ότι αυτοσχεδίασε τό κομμάτι αυτό σύμφωνα με την περίσταση.

Ο Βίλελυ είχαν ένθουσιαστεί τόσο, πού, άν δέ φοβότανε μήπως γελάσουνε μαζί του, θα ριχότανε στό λαμό του γέρου. Μερικοί από τους άρχοντες έλεγαν τότε σιγά-σιγά κάποιους στοχασμούς τους παράλογους και ρητιότανε μονάχοι τους μήπως ό γέροντας αυτός ήταν κανένας καλύτερος ή κανένας Όθωός.

'Όταν τον ερώτησαν πώς είχε γίνει τά λόγια πού ακούσατε, δέν άποκρίθηκε παρά με άσπριές, βεβιαμένος ότι ήξερε πολλά τραγούδια κι' ότι θα τό έρωθόσαν έντυχία του άν αυτά μπορούσατε ν' άρέσσετε στο κοινό. Οί πεισιόστεροι, όπó ύσους βόσκονταν εκεί, είχαν έλθει σέ διάθεση κι' ό γέρος άρπαξε την εδκαρία για νά έξακολουθήσθ. Τώρα τραγούδησε τό εγκώμιο της κοινωνικής ζωής. 'Έξωγράφισε με όμοιανά άκρόγια, τά καλά της όμόνοιας και της ειρήνης, τις φρίκες του πολέμου. Κάπου-κάπου ή φωνή του ήτανε σκληρή και τραχιά, όταν έξεσπούσαν ό θυμός του ενάντια της μισητής άποκορίας, του πικρού μίσους, της μισητής διχόνοιας. 'Επειτα ή φωνή καθενός ένιωθε νά ελαφρώνεται από βαριές άλλο-

οίδες, όταν εκείνος, γεμεμένος επάνω στα θερά της μελωδίας, εξαγούδησεν αυτούς πού, ειρημεύοντας τον κόσμο, έξασα αλίων την έντυχία των λαών.

Μόλις τέλειωσε κι' ό Βίλελυ φώναξε:

— Γέρο, πού ήλθες σ' εμάς, όάν ένα αγαθό πνεύμα βοηθητικό με τά ελληγημένα λόγια, δέξον τό δέμμα του σεβασμού μου και των εδχαριστιών μου. 'Έστε ότι σε θαυμάζουμε όλοι και μη φοβήθης καθόλου νά εμπιστευής σ' εμάς, άν έχης ανάγκη από τίποτα.

Ο γέρος δέν έβγαλε μιλιά. Τά δάχτυλά του έγλίσθησαν απαλά επάνω στις κóρδες, πού άξαφνα τις χτύπησε με δύναμη. Τότε τραγούδησε.

'Εμπρός στη θύρα τί άρχικó ; τί ακούω στό γεφύρι ;
Μέσα στη σάλα ν' ακουσι γήγγορα τό τραγούδι !

'Ετσι προστάζει ό βασιλιάς· ό άκίλουθός του φέγγει,
ξαναγυρίζει στη στιγμή κι' ό βασιλιάς φωνάζει·

— Τόν γέροντα τραγουδιστή νά μου την φέρουν μέσα !...

— Χαίρετε, ευγενικοί άρχοντες ! χαιρετε ώραιες κυρίες !

'Ο τί ουρανός αστραφτερός ! 'Ο τί άστρο πάνω σ' άστρο !

Πώς όλα σας τά όνόματα μπορεί νά είπη ; Στη σάλα την πλουμιστή και λαμπρή, μάταια μου κλειστίτ' ώρα για να θαυμάσια δέν είναι ν' άνοιχτίτε...

Τά μάτια τότε ό βάρδος κλεί γλυκό τραγούδι άρχίζει

ψηλά τό μέτωπο κρατούν οι έπότες· οι ώραιες χαμηλοβλέπουν. 'Αρσσε του γέρου τό τραγούδι

στό βασιλιά και, δείχνοντας πώς τό τιμάει περίσσα, στέλνει στο βάρδο ό βασιλιάς μια δόλορη άνωσίδα...

— Την άνωσίδα τή χουσή σ' έμένα μη τή δίνης.

Την άνωσίδα δόσε τη στους δυνατούς έπότες, πού εμπρός τους κομματιόζονται τά εδρικά κοτάρια.

Στον καρκελάριο δόσε τη, τό χουό τουτό βάρδο νά τό προσέση σ' όσ' αυτός επάνω του σηκώνει.

Σάν τό πουλί, πού στο κλαδί κουρνιάζει, τραγουδάω.

Και τό τραγούδι, πού αναβουέ λείθερα, μοναχό του πληρώνεται πολυκακία· μα άν δίνης μου την άδεια την πιθύνια μου νά σου είπω, προστάζει νά μου δόσουν απ' τό καλύτερο κρασι μέσ σέ χουό ποτήρι...

Τό φερεν ως με τά χέλη του και μονομιάς τ' άδείαζει.

— 'Ο δυναμωτικό πιού ! Μα ελληγημένο άξ είναι

τό σπιτι τό καλύτερο, πού χάρισμα παρόμοιο

τόχει όάν ένα τίποτε ! Στης έντυχίας τις ώρες

νά με θυμάστε και τό Θεό νά εδχαριστήτε μ' όση λαχάρια όας εδχαριστώ για τό πιού σας τουτό.

'Αμα τέλειωσαν ή τραγουδησα έπήσε τό ποτήρι με τό κρασί, πού τον είχαν γεράσει και τίδεισε με ύφος καλύτερο, ό γέρος πρότα χαμέτισε τό άκρααίριο, πού έδωξε με κίεσια κίνηση του ότι εδχαριστήθηκεν. 'Εχειροκρότησαν όλοι κι' εδχήθηκαν τό κρασί νά του δοκιμάσει τά γέρικα μέλη του. Τραγούδησαν άκού μερικés ρυθμίσεις, πού χαροποίησαν τό άκροατήριο.

— 'Έστες, είπεν ή Φιλίτη, τό γευματικό τραγούδι ;

'Ο πιούς βοσκός αντιάζει
και για τό χουό έτοιμάζεται...

— Ναι, άποκρίθηκε, κι' άν θέλετε νά τό τραγουδήστε, βιά σας άκοιτωμάται.

'Η Φιλίτη σηκóθηκε. Ο γέρος έπαιξε τις πρώτες νότες κι' εκείνη άρχισε τό πολú γνήσιμο τραγούδι. Άκολούθησαν ύστες την ίδια στιγμή συνουμίες και σέ λίγο έγιναν τόσο δυνατά, πού μόλις άκουε κανένας τή μουσική και τό τραγούδι. Ο Βί-

λελυ ἔδωκε τέλος σὸ δόρυβο αὐτό, βάνοντας πολλά νομίσματα σὸ χέρι τοῦ ἀκριτοῦ. Οἱ ἄλλοι ἀκροατῆς ἐπρόσβησαν τὸ δικό τους σὴ συνεισφορά. Ἄφρισαν ἐλεύτερο τὸ γέρο γὰ νὰ πάη ν' ἀναπαντῆ, μὰ τοῦ ἐποχέθησαν ὅτι θὰ τὸν ξαναγωνάζουν.

VII

Ὁ Βίλελυ μοιλοτοῦτο τοῦ κάκου πιάσιζε νὰ διώξῃ τὶς ἐνοίεσ τοῦ. Μόλις βρισκότανε μόνος καὶ ξανάρχονταν πλῆθος. Ἡ γιλία τοῦ Λαέρτη, ἡ ἀνοιχτοκάρδια τῆς Φιλίνης, ἡ διασκεδαστικὴ κίνησι τῆς πολιτείας, δὲν ἀφίνανε σὸ πνεῦμά του, τὸ φυσικὰ μεταγχολικό, παρὰ μιὰ περαστικὴ ἐντύπωσι. Ἡ σιανοχώρια του μεγάλωνεν ἀκόμα περισσότερο κ' ἀπὸ τοὺς στοχασμοὺς ποὺ τοῦ γεννοῦσεν ἡ τύχη τῆς Μινιόν. Ἐίχε προσηλωθεῖ σ' αὐτοὺς μ' εἰλικρίνεια. Στὴν ἀρχὴ ἀποχώρησε μόνον στὴν παρακίνησι τῆς σπλαγχνικῆς καρδιάς του καὶ δὲν εἶχε ἄλλο σκοπὸ, παίρνοντάς τιν στὴν προστασία του, παρὰ νὰ τὴ βγάλῃ ἀπὸ τὴ σκλαβιά, ποὺ ἐδοκίμαζε ἀνάμεσα σι τοὺς σαλιμπάρκους. Μὰ τώρα, ποὺ ἡ Μινιόν ἦτανε στὴν κηδεμονία του, ἐστοχάζονταν τὸ μέλλο τοῦ κατημένου τοῦ νηιδιοῦ καὶ ροπιότανε μόνος του τί θάκανε γι' αὐτό, σὲ ποιόνε θὰ τὸ ἐμπιστευόταν; Καὶ βρισκότανε σὲ μεγαλείτερη ἀπορία, ἔνεκα ποὺ κάποια ἐκφρασι λήτης ζωγραφίζονταν κάπου-κάπου σὸ πρόσωπο τῆς μικρούλας. Ἦταν ἀδύνατης κρῆσις κ' ἡ κακπέρασὴ τῆς, χωρὶς ἀμφιβολία, τὸν ἔκανε νὰ φοβάται γιὰ τὴν ὑγεία τῆς. Ὁ Βίλελυ καταλάβαινε ὅτι δὲ μποροῦσε νὰ μακραίη γιὰ πάντα τὴν διαμονὴν τὸν στὴ μικρὴ αὐτὴ πολιτεία, ὅπου δὲν τὸν καλοῦσε καμιά ἰσπίθεσι. Κατηγοροῦσε ἀπὸ μέσα του τὸν ἐαυτὸ του ποὺ δὲν εἶχε γράψει ἀπὸ πολὺ καιρὸ στὴν οἰκογένειά του ἐσκόπευε κάθε μέρα νὰ δέσῃ τὴ βαλίτσα του, μὰ ἀνάβαινε τὴν ἀναχώρησὴ του ἀπὸ βδομάδα σὲ βδομάδα.

Στὴν πνευματικὴ αὐτὴ κατάστασι τοῦ ἦλθεν ἡ ἰδέα νὰ πάη νὰ βοῆ τὸ γέροσ, ποὺ ἡ ἄρρα του εἶχε ἀποδιώξει κάποια σιγμὴ τὶς μαῦρες ἰδέες του. Ἐζήτησε νὰ μάθῃ τὸ σάτι τοῦ καλλιτέχνη καὶ τοῦ ἐδειξαν ἕνα κακοῦζικο χῆρι, ποὺ βρισκότανε σὲ μιὰ μακροτὴ σινοικία, ἔξω ἀπὸ τὴν πολιτεία. Ὅταν ἐφτασεν ἐκεῖ, ἀναγκάστηκε νὰ σκαρφώσῃ ἴσαμε τὴν κορυφὴ κάποιας σκάλας ποὺ ἔφτανε σὲ μιὰ σοφίτα. Ἐτέλειωρε τὸ ἀνέβασμά του αὐτό, διὰν ἄκουσε ἤχους συγκινημένους καὶ παροικονιάρικους, συνοδευόμενους ἀπὸ τραγοῦδι θλιβερὸ καὶ πονεμένο. Ὁ Βίλελυ πῆγε σιγὰ κοντὰ στὴ θύρα καὶ καθὼς ὁ γέρος ἔπαιζε κάποια φαντασία, ὅπου τὴ μουσικὴ τὴν ἀκολουθοῦσαν τὰ λόγια, ὁ ἀκροατῆς μπόρεσε, ἀφοῦ ἔμεινε μερικὲς σιγμὲς κρυφακούοντάς, νὰ ἀρπάξῃ ἀπάνω-κάτω τοῦτο:

Ἄποιοι δὲν ἔφαγε ποτὲ βρογμένο τὸ ψωμί του
μὲ δάκρυα κ' ὅποιοι τὴν καρδιά δὲν ἔχει πονεμένη
ἢ φόβους δὲ δοκίμασε μᾶς νύχτας ἀγρυπνίας,
νὰ σὰς γνωρίζῃ δὲ μπορεῖ, ὡ δύναντες οὐράνιος!

Τὸ μεταγχολικὸ τοῦτο παράπονο ἀντήχησε ἴσαμε τὰ κατάβασα τῆς νυχτῆς τοῦ Βίλελυ. Ἐνόμιζεν ὅτι ὁ γέροντας σιμαιοῦσε σιγὰ γιὰ ν' ἀφίη νὰ ξεπνοῦνε τ' ἀναφυλλήγιά του καὶ τότες ἡ ἄρρα ἀντιδονοῦσε μονάχη τῆς κάτω ἀπὸ τὰ δάχτυλά του, ὡς ποὺ ἡ φω-

νὴ του νὰ ἐναψῆ καὶ πάλι μὲ τὰ ἀκόρνια τῆς. Ὁ Βίλελυ σιεκόταν πάντα σὸ κεφαλόσκαλο. Βαθιά σιγκίνησι εἶχε κυριέψει ὅλη τὴν ἔπαρξὴ του κάποιο αἰσθημα σιμπόνεσις τὸν εἶχε ἀρπάξῃ δὲν μποροῦσε καὶ μῆτε ἤθελε νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του. Ὅλα τὰ ἠθικὰ βασανιστήρια, ποὺ εἶχε ὑποφέρει ἴσαμε τότε, εὔρισκαν ἐλάφρωσι σὸ τραγοῦδι αὐτό, ποὺ τὸν ἄγγιζεν ὡς τὴν καρδιά.

Ἄνοιξε ἄξαφνα τὴ θύρα τοῦ δωματίου κ' εἶδε τὸ γέροντα νὰ κάθεται πάνω σ' ἕνα παληοκρέββατο, ποὺ ἦταν ὅλ' ἡ ἐπίπλωσι τῆς κακοῦζικῆς μονιάς του. Ὁ καλλιτέχνης σηκάθηκε κ' ὕστερ' ἀπὸ λίγες σιγμὲς βουθῆς οασισιμάρας:

— Δὲ σὰς περιμένα, εἶπε μὲ τρόπο καταδεχτικὸ, καὶ δὲ φανταζόμενον διὰ τὰ σὰς ἔβλεπα πρὶν ἀπὸ τὸ βράδυ σὸ ξενοδοχεῖο.

— Συλλογιστῆκα, ἀποκρίθηκε ὁ Βίλελυ, ὅτι θὰ εἴμαστε πρὸ ἡσυχίας ἐδῶ. Τὸ τραγοῦδι σου μοῦ κάνει κιά. Θέλω νὰ τ' ἀκούσω καὶ πάλι. Τραγοῦδα λοιπὸν δ,τι θέλεις καὶ κάνε σὰν νὰ μὴν ἦμον ἐδῶ. Καλότῃχος ἐὼν ποὺ μπορεῖς νὰ γλυκαίης ἔτσι τὴ μοναξιά σου!

Ἔχει συνέχεια)

(Μεταφρ. Ἡλ. Π. Β)

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ Ἡ ΣΟΒΙΕΤ

2-

Ἐτὸ πέρασμα ἀπὸ τὸ κεφαλαιοκρατικὸ σὸ σοσιαλιστικὸ καθεστῶς, λέει ὁ Λενίν, συνοδεύεται ἀπὸ ἀγῶνα μακροῦ καὶ λυσσασμένο. Ἡ Ρούσσιτικὴ Ἐπανάστασι, ἀφοῦ ἐνίκησε τὸν Τσαρισμὸ, ἔπρεπε μοιραία νὰ πάη ἐμπρὸς καὶ νὰ μὴ σταματήσῃ σὸ θρίαμβο τῆς ἀστικῆς ἐπανάστασις, ἐπειδὴ ὁ πόλεμος κ' οἱ ἀνήκουστες σιφορές, ποὺ ἐφόρτωσε τοὺς ἀδυνατισμένους λαοὺς, πᾶσανε συνθήκες εὐνοϊκῆς γιὰ τὸ ξέσπασμα τῆς κοινωνικῆς ἐπανάστασις. Γιὰ τοῦτο δὲν ὑπάρχει τίποτε πρὸ ἀστεῖο ἀπὸ τὸ ν' ἐκοῦμε νὰ λένε, πὼς τὸ κατοπινὸ ξετίλιγμα τῆς Ἐπανάστασις, ἡ ἐξέγερσι τῶν ὁμάδων, προκαλέστηκε ἀπὸ τοῦτο τὸ κόμμα, ἢ ἀπὸ τούτῃ τὴν προσοπικότητα ἢ καθὼς λένε, ἀπὸ τὴ θέλησι ἐνὸς «δικτάτορα.» Ἡ φωτιά τῆς Ἐπανάστασις φανερώθηκε ἀκριβῶς στὴ δημιουργία τῶν Σοβιέτ, σὸ στήριγμα αὐτὸ τῆς εργατικῆς ἐπανάστασις. Ὁ Ρούσσικος κιάς ἔκαμ' ἕνα γιγαντώδικο θῆμα, ἕνα πῆδημα, ἀπὸ τὸν τσαρισμὸ στὰ Σοβιέτ. Περιστατικὸ ποὺ δὲν ἔχει πουθενὰ τὸ παραδειγμα τοῦ. Κ' ἐνῶ τὰ ἀστικά Κοινοβούλια ὄλων τῶν τόπων, κλεισμένα μὲς στὰ περβάζια τοῦ κεφαλαιοκρατισιμοῦ καὶ τῆς ιδιοκτησίας, δὲν ἦλθαν ποτὲ καὶ πουθενὰ σὲ βοήθεια τοῦ ἐπαναστατικῆς κινήματος, τὰ Σοβιέτ δίνουνε σὸ λαὸ τούτῃ τὴν κατηγορηματικὴν προσταγὴ: «Ἄγωνίσου, πάρε τα ὅλα στὰ χέρια σου, ὀργανώσου.» Ἦταν καιρὸς, θυμίζει ὁ Λενίν, ποὺ ἡ Συντακτικὴ Συνέλευσι, σιγκιρινάμενη μὲ τὸν τσαρισμὸ καὶ τὴ Δημοκρατία τοῦ Κερένσκι, μᾶς ἐφαινόταν ἀνώτερη μὲ τὰ περίφημά τους «ὀργανα τῆς ἐξουσίας». Μὰ τὰ Σοβιέτ, οἱ λαϊκῆς αὐτῆς ὀργανώματες, μᾶς παρουσιαστήσανε σιγὰ - σιγὰ σὸ ξετίλιγμά τους ἀσύγκριτα ἀνώτερα ἀπὸ ὅλα τὰ Κοινοβούλια ὄλου τοῦ κόσμου... Ὅταν ἄφισα τὸ Σμόλν, ποὺ ἐκόχλαζεν ἀπὸ ζωὴ κ' ἐνέργεια γιὰ νὰ πέσω σὸ Παλάτι τῆς Ταυρίδας (1), εἶχα τὴν ἐντύπωσι ὅτι βρέ-

1) Ἄλλοτε Μέγαρο τῆς Λούμας ποὺ τὸ εἶχανε διαλέξει γιὰ ἔδρα τῆς Συντακτικῆς Συνέλευσις.

θηρα στη μέση κουφαριών και μουμιών. Η μεταβίβαση όλης της εξουσίας στη Συντακτική, είναι πάντα ή ίδια πολιτική του συνασπισμού με την άστική τάξη. Κι όσο κάτω από τη φωνή: «Όλη ή εξουσία στη Συντακτική» κρύβεται ή άλλη φωνή: «Κάτω ή εξουσία των Σοβιέτ» δέ θα βγούμε από τον εμφύλιο πόλεμο, επειδή με κανένα τρόπο δέ θ' αφήσουμε να μὴν έχουν την εξουσία τὰ Σοβιέτ.»

Εξόν από τὸ λόγο αὐτὸ τοῦ Λενίν μπορούμε νὰ βροῦμε στὸ μαξιμαλιστικὸ τύπο πολλὰ ἄρθρα, ὅπου οἱ μπολσεβίκοι καταδικάζουν τὸν κοινοβουλευτισμὸ «ἐν ὀνόματι αὐτῆς τῆς δημοκρατίας», κ' ὑποστηρίζουν τὸ ζήτημά τους με τὶς ἱστορικὲς προηγουμένως ἐπαναστάσεις καὶ με τὴ διδασκαλία τοῦ Κάρλ Μάρξ. Σὲ κάποιο ἄρθρο, πού ἔχει τίτλο «Ἐνα καινούργιο εἶδωλο», ή ἔφημερίδα «Πράβδα» γράφει: «Ὁ σεβασμὸς στὰ ἀντιπροσωπευτικὰ συστήματα δὲν ἦταν ποτὲ ἄσθηρο πίστης γιὰ τὴν ἐπαναστατικὴ δημοκρατία. Ἀκόμη καὶ στὴν κανονικὴ ἐποχὴ τὰ Κοινοβουλία δὲν ἀντικαθρεφτίζον τὴ σύγκριση θέληση τοῦ λαοῦ μήτε τὰ συμφέροντα τῶν εργαζομένων μιᾶν. Στὴν ἐποχὴ πού ξαναφτιάχνονται οἱ καινώνιες, οἱ ἀντιλογίες ἀνάμεσα στὰ ἀντιπροσωπευτικὰ συστήματα καὶ στὶς ἀπαιτήσεις τῆς ἐπαναστατικῆς προόδου εἶναι ξεχωριστὰ αἰσθητές. Ἡ δημοκρατία δὲν εἶχε ποτὲ μεγάλο σεβασμὸ στὰ κοινοβουλευτικὰ συστήματα, λογαριάζοντας μέσα σ' αὐτὰ καὶ τὴ Συντακτικὴ Συνέλευση. Στὰ 1848 καὶ στὰ 1871 οἱ Συντακτικὲς ἐπολέμησαν λησσοσμένα τὴ δημοκρατία (2) ἐνῶ στὴν ἐποχὴ τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως ή Συμβατικὴ δὲν ἐδίστασε νὰ χρησιμοποιήσῃ στρατιωτικὴ δύναμη ἐναντίον τῆς Συντακτικῆς Συνέλευσης. Ἡ Συντακτικὴ δὲν εἶναι ἀντικείμενο λατρείας. Εἶναι ἕνα μᾶζωμα ἀντιπροσώπων ἀπὸ διαφορετικὲς τάξεις, πού καθεμιά ἔχει τὰ δικὰ της συμφέροντα. Εἶναι μιὰ μηχανὴ πού σημειώνει τὶς σχέσεις ἀνάμεσα στὶς τάξεις.»

Σ' ἕνα ἄλλο ἄσθηρο ή «Πράβδα» κάνει τὴν κριτικὴ τοῦ «δόγματος» τῆς παγκόσμιας ψηφοφορίας. Γιὰ τὸ προλεταριάτο ή παγκόσμια ψηφοφορία δὲν ἦταν ποτὲ σκοπός, ἀλλὰ μέσο, πού τοῦ ἔδινε τὴν πιθανότητα νὰ δυναμώσῃ ὁ ἐπαναστατικὸς ἀγῶνας γιὰ νὰ πλησιάσῃ τὸ ἰδανικὸ του, τὸ σοσιαλισμὸ. Κ' ή ἔφημερίδα θυμίζει, ὅτι ὁ Μάρξ ἔγραφε στὴ «Νέα Ἐφημερίδα τοῦ Ρήνου» πὼς «Ἡ παγκόσμια ψηφοφορία ἀποκλείει τὸ ἐκλεκτορικὸ τίμημα (Ic cens) μὰ ὄχι τὸ ἀκατάλληλο σύστημα τῶν ἐκλογῶν» καὶ ὁ θεωρητικὸς σοσιαλιστὴς ἐπρόσθετε: «Τὸ δικαίωμα τῶν ὁμάδων νὰ ἐφαρμόσουν ἠθικὴ πίεση στὶς Συντακτικὲς Συνέλευσεις εἶναι ἀναμφισβήτητο δικαίωμα τοῦ λαοῦ καὶ καινὰ ἐπανάσταση δὲν ὑπορεὶ νὰ τὸ προσπεράσῃ.» Ἐλεγεν ἀκόμη στὴν ὑπεράσπισή του ἐμπρὸς στοὺς δικαστὲς τῆς Κολώνιας ὅτι ή Ἐθνικὴ συνέλευση δὲν ἔχει κανένα δικαίωμα ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ της καὶ ὅτι ὁ λαὸς δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τῆς ἐμπιστευτὲται τὴν ὑπεράσπιση τῶν ἴδων του δικαιωμάτων: «Ἄν αὐτὴ δὲν ἐκτελεῖ τὴν παραγγελία του, παύει νὰ ὑπάρχει. Ὁ ἴδιος ὁ λαὸς κατεβαίνει στὴν ἀρένα κ' ἐνεργεῖ με τὴν ἴδια του τὴν ἐξουσία.»

2) Ἐξέρουμε ὅτι στὰ 1848 τὶς 15 τοῦ Μάη ὁ λαὸς τοῦ Παρισιοῦ ἄδεισε τὴ σάλα ὅπου ή Συντακτικὴ Συνέλευση εἶχε συγκεντρωθῆ ἀπὸ τὶς 4 τοῦ Μάη καὶ ἐπροκήρυξε ὅπως τὸ ἔκαναν 70 χρόνια ἔστερα οἱ Μπολσεβίκοι τὴ διάλυση τῆς Συνέλευσης. Μὰ οἱ στασιαστὲς διασκορπίστηκαν ἀπὸ τὴν Ἐθνοπροσορά. Εἶναι γνωστὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά τὰ τραγικὰ ἐπεισόδια τοῦ ἀγῶνα ἐνάντια τῆς Συντακτικῆς τῶν Βερσαλλιών καὶ τῆς Κομμουνίας, τῆς πρώτης αὐτῆς προσπάθειας τῆς «δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου.»

Τέτοια εἶναι τὰ πραγματικὰ ἐπιχειρήματα καὶ τὰ ἐπιχειρήματα ὀρχῶν πού φέρουν οἱ μπολσεβίκοι γιὰ νὰ δικαιολογήσουν τὴ διάλυση τῆς Συντακτικῆς καὶ τὴν προκήρυξη τῆς Δημοκρατίας τῶν Σοβιέτ. Ὑποστηρίζουν, ὅπως τὸ εἶδαμε, ὅτι ἐδημιούργησαν καινούργιο σύστημα λαϊκῆς ἀντιπροσωπείας, τὸ μόνο πού μπορεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ θρίαμβο τῆς κοινωνικῆς ἐπαναστάσεως. Ἄν τοὺς κατηγοροῦν ὅτι εἶναι ἀντίθετοι στὴ δημοκρατία, ξαναλένε ὅτι τὸ σοβιετιστικὸ σύστημα εἶναι ἀκριβῶς πολὺ πὺρ εὐκολολίγιστο, πολὺ δημοκρατικώτερο ἀπὸ τὸ κοινοβουλευτικὸ σύστημα τῆς Ἑβρώπης. Σύμφωνα με τοὺς θεομῶντες τοὺς, οἱ βουλευτὲς μπορούνε νὰ ἐπιβάλλουν ἀδιάκοπα τὴν ξανσεζλογίη τους, ἐνῶ με τὸ Ἐθνοπροσορὰ σύστημα οἱ βουλευτὲς διατηροῦν τὴν ἐντολή τους τέσσερα, ἔξη ή ἑννιά χρόνια. Σὲ κάθε στιγμὴ λοιπὸν τὰ Σοβιέτ ἐκφορῶν τὴν πραγματικὴ θέληση τοῦ λαοῦ καὶ δὲν ὑπάρχει χωρισμὸς ἀνάμεσα στὴ κατὴ ἀντιπροσωπεία καὶ στὸ ἔθνος.

Τὰ Σοβιέτ, πλάσμα ξεχωριστὰ Ρωσσοικο, εἶναι ἀλλοθῆτα οἱ καινούργιοι θοανατισμοὶ πού ή κοινωνικὴ ἐπαναστάση ἐπιβάλλει σ' ὅλες τὶς χῶρες: Εἶναι, ὅπως τὸ πιστεύουν οἱ μπολσεβίκοι, εἶδος πού ὑπορεὶ νὰ γίνῃ ἔξογαγή του καὶ σὺρ ἔξωτερισκό: Ἄν ὑποθέσομε, ὅτι οἱ κομμῶνι μπολσεβίκοι γάνουν τὴ δύνάμη τους ἀπὸ ἔσωτερικὲς ή ἔξωτερικὲς αἰτίες, τὸ σοβιετιστικὸ σύστημα, πού ἔχει τοὺς θεομῶντες ἀπαδούς του στὴ Γερμανία, θὰ ἐπαναληφθῆ σ' ἄλλες Ἐβρωπαϊκὲς χῶρες στὸ διάστημα τοῦ 20οῦ αἰῶνα: Νὰ τὰ μεγάλα ζητήματα πού παρουσιάζονται με τὸν τρομερὸ πόλεμο, τὸν πόλεμο πού ἀναποδογύρισε βαθιά τὶς οἰκονομικὲς βάσεις τῶν ἐθνῶν. Εἶτε ζήσουν εἶτε ὄχι τὰ Σοβιέτ, ὅπως ὅσῃποτε παραστεκόμαστε στὴν πολιτικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀναδιοργάνωση τοῦ κόσμου καὶ μιὰ καινούργια ἐποχὴ γιὰ νὰ ἔξωτερισκεῖ τὴ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ καινούργιους θεομῶντες.

A. PERRIER

ΕΥΤΥΧΙΑ

*Τριγύρω στὸ τραπέζι μας καθίστε μάνι-μάνι
τρεὶ γλωσσὸ, κρασί, γροῦμὶ ζεστό.
Ἐν εἶναι τὸ καὶ μας λιγιστὸ,
μονάχα ὅσο μᾶς ἀρεῖ, μᾶς γτάνει.*

*Στοιμμένο τὸ τραπέζι μας τριγύρω στὸ πλιάνι,
κόπον ἀπ' τοῦ δέντρον τὸ γλυκὸ δροσὸ.
Ἐν εἶναι τὸ καὶ μας περισσοδὸ,
μονάχα ὅσο μᾶς ἀρεῖ, μᾶς γτάνει.*

ΦΟΙΒΟΣ ΛΑΡΑΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στὸ γνωστὸ X.

*Σὺν ταφῆν ὄντας ἔσθλας θαμμένα ἐπιχειρήματα
γιὰ νὰ χινηθῆς τὴ Δημοτικὴ.
Σὲ τρεῖζον τοῦ Ψιγῶν μας ἀγάμα, τὰ χινητήματα
γιὰ ὅλα σου τὰ κοίματα
καὶ γιὰ τὴ σόλακη ὑποτακτικὴ*

ΠΙΚΡΑΓΚΑΘΗΣ

**

ΕΙΣ ΤΗΝ 50ΙΑΝ ΕΝΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΟΥΧΟΥ ΑΘΑΝΑΤΟΥ

*Πενήντα χρόνια, Ἄ θάνατε, γιορτάζεις ή κηδεύεις;
Καλλίτερα νὰ πέθαινες παρὰ πού μᾶς παιδεύεις...*

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

ΣΤΟΝ ΙΔΙΟ

*Πενήντα χρόνια, αἰδάνετε.
τί γράψατε, τί κάνατε;*

M.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΤΥΠΟΣ»

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Αρχισυντάκτης: ΗΛ. ΒΟΥΓΓΙΕΡΙΑΝΣ

~~~~~  
= Γραφεία, Σοφοκλέους· Αριστείδου =  
~~~~~

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἐσωτερικοῦ: Ἐτησία Δρ. 10.— Ἐξάμηνος Δρ. 6.—

Ἐξωτερικοῦ: » Φρ. 15.— » Φρ. 8.—

Ἐκαστον φύλλον λεπτά 25

Ἀγγελίαι καὶ διαφημίσεις δραχ. 2 ὁ στίχος.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΕΙΝΑΙ απαραίτητη μιὰ ἐξήγησις. Περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον, ὁ «Νουμᾶς» εἶναι κατενθουσιασμένος μὲ τὴν ἐκπαιδευτικὴ ἀναγέννησι. Ὅ,τι ζήτησε καὶ γιὰ, ὅ,τι ἀγωνίστηκε δεκαπέντε χρόνια, τὸ βλέπει σήμερα νὰ ἐφαρμόζεται καὶ σίγουρα θὰ τὸ ἰδεῖ αὐτοὺς νὰ πλαταίνει περισσότερο. Ἐνθουσιασμένος εἶναι καὶ μὲ τὰ καινούρια Ἀναγνωστικὰ πὺ ἤμπορεῖ νὰ χόρουνε μερικὲς ἀτέλειες στὰ καθέκαστα, μὰ στὸ σύνολο εἶναι ὅλα περίφημα. Ἐκεῖνο μόνο πὺ δὲν ἐνθουσιάζει τὸ «Νουμᾶ» εἶναι ἡ πολιτικὴ τῆς Τριανδρίας τοῦ Ὑπουργείου. Δίχως ν' ἀρνηθεῖ τίς μεγάλες ὑπηρεσίες πὺ προσφέρανε καὶ προσφέρουνε στὸ Ζήτημα, τοὺς ἤθελε πὺ ἰσίου, πὺ γενικοὺς, πὺ γενναίους. Τὸ ἔργο τὸ μεγάλο πὺ καταπιαστήκανε τάπαιτὶ τὰ τρία αὐτὰ προσόντα. Πάνω ἀπὸ συμπάθειες ἀτομικὲς καὶ ἀπὸ προσωπικὲς ἀδυναμίες, εἶχανε χρέος νὰ συγκεντρῶσουνε γύρω τους ὅλους πὺ θὰ μπορούσανε νὰ τοὺς βοηθήσουνε στὸ σκολό τους καὶ ὄχι νὰ σηματούσουν τὴν περίφημη κλίκα ἀπὸ ἀνθρώπους πὺ τοὺς φοβοῦνται ἢ ἀπὸ ἀνθρώπους πὺ τοὺς χρειάζεται ἢ δημοσιογραφικὴ τους πέννα γιὰ ρεκλάμες καὶ γιὰ λιβανίσματα. Εἶναι εὐτυχῶς ἀκόμα καιρὸς νὰ διορθῶσουν τὸ σφάλμα τους. Ἄν ἐπιμένουνε νὰ κατηφορίζουν, τόσο τὸ χειρότερο γι' αὐτοὺς.

ΓΙΑ τὸν Φιλήντα θὰ ξαναμιλήσουμε. Ἀδιαφοροῦμε ἂν ὁ ἀγαθὸς ἀνθρώπος ἐνόμισε πὺς ἰκανοποιήθηκε γιὰ τὸ Ὑπουργεῖο τοῦ ὄδωσε ἐνὸς μηνὸς ἄδεια γιὰ νὰ ξεκουραστεῖ. Αὐτὰ εἶναι ἀστεῖα πράγματα. Ἐμεῖς τὸ Φιλήντα τὸν θέλουμε μέσα στὸ Ἱστορικὸ Λεξικό. Ἄν τοῦ λείπουν τὰ προσόντα, τόσο τὸ χειρότερο γιὰ τὴν Κυβέρνησι πὺ δὲν ψήφισε ἀκόμα ἓνα Νόμο εἰδικό, γιὰ νὰ μπάσει τὸ Φιλήντα, τὸ μοναδικό, ὅστερ' ἀπὸ τὸν Ψυχάρη, γλωσσολόγο μας στὴ σύνταξι τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ. Θὰ τολμούσαμε νὰ συστήσουμε στὴν Τριανδρία τοῦ Ὑπουργείου νὰν τοῦ ἀναθέσει τὴ σύνταξι μιᾶς σύντομης Γραμματικῆς τῆς Δημοτικῆς, πὺν θὰναι ἀπαραίτητο βοήθημα γιὰ τοὺς δασκάλους, μὰ δὲν τὸ κάνουμε γιὰ τὸ Φιλήντα δὲν ἀνήκει στὴν κλίκα κ' ἔτσι τὰ λόγια μας θὰ πᾶνε χαμένα.

Τὸ περιλάλητο λοιπὸν Ἀριστεῖο μεταρρυθμίζεται. Ἔτσι τουλάχιστο γράφουν οἱ «Ἀθηναῖοι» τῆς Τετάρτης. Καὶ περιμένουν τώρα, λέει, νὰ γυρίσει μὲ τὸ καλὸ ὁ κ. Βενιζέλος νὰ πεῖ τὴ γνώμη του. Ἴσως δι' ἐνὸς διατάγματος ἀριστοποιηθῶν μερικοὶ ἐκ τῶν καλλιτέρων μας λογίων. Κ' ἐπειδὴ ὄλ' οἱ Ἕλληνες λόγοι εἶναι καὶ «καλύτεροι» μὲ τὴ μεταρρύθμισι αὐτὴ σίγουρα θὰ χόρουνε δικαιώματα γιὰ τὸ Ἀριστεῖο, κοντὰ στοὺς ἄλλους καὶ ὁ κ. Φ. Πανᾶς καθὼς καὶ ὁ ἐθνικὸς ποιητὴς Τραμπακουλόπουλος.

ΞΕΧΟΛΙΑΣΕ ὁ κ. Στρατήγη, ἡμέρεψε, καὶ ὑποσχέθηκε, μέσον τοῦ κ. Ἀριστείου Καμπάνη, νὰ δίνει κάθε βδομάδα στὸ «Νουμᾶ» καὶ ἀπὸ ἓνα σατυρικὸ ἐπίγραμμα. Ὁ Καμπάνης μάλιστα ὑποστηρίζει, καὶ τὸ παραδεχόμαστε, πὺ ὁ Στρατήγη ἔχει δυνατὴ φλέβα σατυρικὴ καὶ πὺς ἂν περιοριζότανε σ' αὐτὴ θάφινε ἐποχὴ μὲ τὴ σάτυρά του. Θυμούμαστε τὸ ἀθάνατο ἐπίγραμμα πὺ ἔγραψε, πρὸ χρόνων, γιὰ τὸν Ξερόπουλο, ὅταν ἔβγαλε τὸν «Ἀνθρώπον τοῦ Κόσμου» :

*Νὰ ξεφωνίσω μοῦρχεται,
ὅταν σὲ βλέπω ἐμπρὸς μου :
— Συλλάβετέ τον ! Ἐγραψε
τὸν «Ἀνθρώπο τοῦ κόσμου» !*

Μὲ χαρὰ λοιπὸν δεχόμαστε τὴ συνεργασίαν του καὶ τοῦ δίνουμε ἄφεσι ἀμαρτιῶν γιὰ ὅσα εἶπε ἐναντίο μας. Ἄλλωστε, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Ρωμαϊκὴ κοτσομπολιά, εἶταν τόσο ἠλεκτρισμένη ἢ φιλολογικὴ μας ἀτμοσφαῖρα τίς παραμονὲς τοῦ Ἀριστείου, ὅστε καὶ ὁ νηφαλιώτερος ἀνθρώπος ἤμποροῦσε νὰ μεταβληθεῖ σὲ μαινόμενο Ρολάνδο.

Η ΜΕΓΑΛΗ, ἢ καταπληχτικὴ ἐπιτυχία τῶν Ἐντόκων γραμματιῶν, πὺ ἔφτασαν γιὰ τὴν ὥρα τὰ ἑκατὸ ἑκατομμύρια καὶ γλήγορα, μὲ τὸ δρόμο πὺ πῆραν, θὰ ζυγώσουν καὶ τὸ δισεκατομμύριο ἀκόμα, ἀποδείχνει θεοφάνερα τὴν ἀπέραντη αἰσιοδοξία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ γιὰ τὴν εὐνοϊκὴ ἐξέλιξι τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων καθὼς τὴ δραστηριότητα τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου.

ΖΩΗ ΧΩΡΙΣ ΖΩΗ

Ακουμπισμένη στο παράθυρο σ' έν' ατλαζένιο μαξιλαράκι περίμενε ή "Αννα, περίμενε έχοντας για συντροφιά της τὰ δυὸ φαρφουρένια βάζα με τούς μενεξέδες. Η ώρα περνούσε, ή νύχτα τραβούσε στα μεσάνυχτα και κείνη πάντα περίμενε· Κανένας! Η πόρτα ξέμεινε πάντα κλεισμένη κ' εκείνη μοναχή με τούς μενεξέδες της και τ' Ανατολίτικα αρώματα που πιότερο δυναμώνανε τη νοσταλγία της ζωής!

Κάτι άκούστηκε. Μιά σειρήνα, μιὰ φωνή. Κοίταξε στο δρόμο :

Μαῦρος - μαῦρος ασφαλτομένους έδειχνε τὸ γυαλισμένο πρόσωπό του που πάνω του λάμπανε τὰ τρομερά μάτια τῶν τροάμβαι, και τῶν άμαξιῶν. Στο μέτωπό του έρχανε τὰ ζωτικά στοιχεία και τὸ κορμί του χαρακωνότανε, όργωνότανε με τ'άλέτρια τῶν σιδερένιων γραμμένων. Και μιὰ κίνηση. Πέρα κι' άπόμακρα φάνηκε ν' άνηφορίζει ό τροχός περρῶτος που γοργότερα περνώντας τάραξε με τη φωνή του τη σιγαλιά.

Κοίταξε - κοίταξε τὸν ίσκιό ίσαμε που χάθηκε δίνοντας θέση σ' έν αυτοκίνητο που κατέβαινε άπ' τὸ δρόμο, γρήγορο, φτεροπόδαρο γλύφοντας με τ' άγρυπνά μάτια του την πλατωσιά τῶν δρόμων και κοιτώντας κατάματα την "Αννα που όσο προσπαθούσε νὰ μη βλέπει στο φῶς τόσο εκείνο την τράβαγε σὰ μαγνήτης, σάν κάτι που θέλεις νὰ τ' άποφύγεις και δὲν μπορείς. Περνώντας κάτω άπ' τὸ παράθυρό της άφησε μιὰ στριγγιὰ φωνή και χάθηκε στην κατηφορία σέροντας στα σπλάχνα του τη χαρὰ της ζωής, τὸ ρόδινο γιορτάσι, την τελευταία Κυριακή της Άποκριάς : δυὸ μεθυσμένους περρῶτους με μιὰ ροδομάγουλη κολομβίνα.

Μοναχή άπόμεινε ή "Αννα θυτισμένη στα κύματα τῶν πόνων της άλώητης ζωής της. Τίποτα δὲν την τάραξε. Πέρα κηλοῦσε, ξεγυνότανε τὸ ποτάμι της χαρᾶς κ' ή ζωή μακριὰ κι' άπόμακρα ρόδιζε. Τὰ ξεφωνητὰ τῶν περρῶτων, οί κραυγές τῶν άπάληδων, οί κορυμμένες άγάπες της μάσας, τὸ γέλιο, τὸ σφοῖγος, τὰ νιάτα, ή ζωή δὲν την άγίαζανε. Στις γωνίες κι' άν δινότανε τὸ σήλημα, ή μάσκα κι' άν επισημοποιούσε μιὰ κοιμημένη άγίατη τόσο που νὰ περνάει άδιόφορη στους πολλούς, κάποιο νάμο άν έδνε με τὰ στεφάνια τῶν Νόητων, τη ζωή κι' άν άφηνε νὰ ξεχυθεί σ'ής "Αννας τὸ ποσόσωπο δὲν άπλωνότανε· Βασειά ή μελαγχολία κ' ή μονοξία συννείριας τὰ νιάδια της και τὰ χαρακωμένα μάτια της άγρυπνά κοιτούσανε πὸς τὰ δυὸ λινεάμιασα κηπαίσισα τῶν άντακωνοῦ περρῶτου που σάν έθεις έκινούντουσαν σ'τ' άπειρο πορῶντας στην κερσολή σὰ μωστρωτὸ φωταστέφανο πὸς ματιές τῶν φεγγαριῶν. Κοινοῦσε τὸ κερσολί της περρῶτα και σπίνοντας τὸς μενεξέδες στα νεία της δίηίζε βασειά τὸ ποσόσωπό της σὰ νὰ ήπαιζε νὰ πιεί μες άπ' τὸν ποτάμι τὰ σήματα τῆς ζωής. Μὰ τὸ καρσὶλι τῶν ποδῶν που περρῶντας ξεσπῶνιζεν άστρωτὸ πόνου στο σήμα, την ξεπύτανε και πικρὰ λόνια τῆς έφερονε. Πέοναγε πάλι τ' αυτοκίνητο κ' ή ματιά της έβλεπε, όσο κι' άν δὲν τῶθελε, βασειά, βασειά την ποθανομένη, ρόδινη κολομβίνα νὰ σπαρταράει στα χέρια τῶν περρῶτων, και νὰ φωνάζει νὰ της φωνάζει σοχαστικά:

— Κλεισμένη, κλεισμένη, μοναχή! Έβγα ντὲ ξέω; Μὰ, που; Ποιός θα σε βγάλει;! Άου - άου - άου!

"Ενα παράπονο, τρεμουλιαζε τὰ χείλια της, κ' ήθε-

λε ν' άπαντήσει στη φωνή μὰ, τὸ κάκου! Πιὸ σαχαστικά την άκούγε νὰ της λέει .

— Οὔτ' άπόψε. Κανένας - κανένας δὲ θάρθῃ νὰ σε πάρει. Γλεντάνε κ' οί δυὸ τους. Νὰ, έν αυτοκίνητο, σάν κι' αυτό που βλέπεις τὸς πέρνει μακριὰ - πολὺ μακριὰ. Σὲ μιὰς άλλης γυναίκας την άγκαλιὰ νιώθουνε τὸν ήδονικό σπασμό της ζωής και στα χείλια της βυζάνουνε τη χαρὰ και τὸ γέλιο! Τὸ κάκου, περιμένεις ! Κανένας, δὲ θάρθει, κανένας...

— "Οχι! ὄχι! θάρθῃ ό Νότης. Τὸ ξέρω. Μοῦ τόταξε, θα μοῦ φέρει τὸ κόκκινο ντόμινο και τη μεταξωτὴ φλόγινη μάσκα και μαζὶ θα πάμε δπου ή ζωή σπαρταράει : στα κηπαρᾶ, στα καφέ σαντάν, στις μπύρες, στους χορούς, άπαντοῦσε με πείσιμα ή "Αννα και κοίταζε πέθια στο δρόμο νὰ ξεχωρίσει την άψηλή κι' άδύνατη σήλουέττα τῶν φίλων της. Πόσες φορές δὲ γελάστηκε ! Πόσες φορές δὲν της ήθε νὰ φωνάζει στο μοναχικό περρῶτο που περρῶσε:

— "Ελα, έλα! Περιμένε λίγο ν' άνοιξω. Ξέρεις μ' έκλειδωσε πάλιν ό Κωστής! Μὰ, ὄχι... Μὴ φοβᾶσαι, μη φεύγεις, έρχομαι. Κρατάω τ' άλλο κλειδί, τὸ κλειδί μης, κ' ή καρδιά της "Αννας φτερούγιζε, τὸ σπλαχωμένο πουλι πηδούσε στα δυὸ ξύλα τῶν κλουβιῶν, πιανότανε στα τέλια μὰ σὲ λίγο μαζεμένο άπόμεινε σὲ μιὰ γωνιά. Ὁ περρῶτος που πέρραγε δὲν κρατοῦσε κάτου από την άμυσσάλη, του τὸ κόκκινο μεταξωτὸ ντόμινο. Δὲν ήτανε ή Νότης!

Κουρασμένη πιὰ έπεφτε στην κηλαμπλεντη πολυθόνα και συλλογιζότανε κι' έβλεπε δλη τη ζωή νὰ περνάει κάτου από τὰ κλεισμένα μάτια της, κι' άδύνατη νὰ διώξει τὸς ίσκιους, τις θύμησης, τὰ περραμένα, έννοιωθε κι' άιστανότανε τη σειρήνα τ' αυτοκινήτου νὰ την κοροιδεύει σάν ὅπως κοροιδεύει ό λεύτερος τὸν έπιλωττη φιλαρισμένο που τὸν βλέπει νὰ σφίγγει τὸ ποσόσωπό του στα σίδερα και νὰ οίγει ποθανομένα τὰ μάτια του στο πέρρασια της ζωής.

— Μὰ γιατί δὲν ένοεται ό Νότης ! Τί τοῦκανα ; Σὲ τί νάσταιζε τάχα; Θέ μου!... Κῶς αἰπὸς σάν τὸν Κωστή : Τί κόμμα! παραπονιότανε ή "Αννα και πηγιμένη πιὰ στους κύλους της θυμησης, άπλωνότανε - συλλογιότανε τη ζωή της από την βοαδειά που τὸν γνώρισε.

Σ' ένα γλέντι πούγε δώσει ή Μαιρία που έινεσε στο ήδιο ξενοδογεῖο ελε γνωρίσει ή "Αννα τὸ Νάτη και τὸ ήδιο βοάδου τὸν παραδῶθηκε. Δὲ θυμάται λεπτομέρειες ! Η μωραμένη ζωή της από καιὸς ποίμεινε τη σλόγα που θα της δώσει κηνοῦνινα ζωή. Ὅπως τότε στωγὸ κηρίτσι νόμιζε πὸς εἶδε στοῦ Κλάσα τὸ ποσόσωπο τὸν άντρα που θα την κηιτόσει από τὰ βασισα της στωγίας και της δουλειᾶς, έτσι νόμισε πὸς άννόντιμε τὸ στωγῶσα της στο ποσόσωπο τῶν Νότη. Αὐ συλλογίστηκε, δὲν κήθισε νὰ ζηνιάσει τὰ περραμένα, πὸς άπρηνοήτισε που την κηιλόσανε μετὰ τὸ νόμο της σάν εἶδε πὸς ό Κλάσας δὲν ήτανε τίποτε άλλο παρὰ ένας βίσηνος ένμεταλλεπτης που την πῆσε μακριὰ άπ' τὸ σπῆτι της τάζοντας της τὰ θενέτικα φλωρῆ και τὰ καλά τῶν κόσμου μόνο και μόνο για νὰ σκεπάσει με τὸ νόμο τις άτιμες πράξεις του και τις κακοήθειές του. Διψασμένη γι' άγάπη δὲ θυμήθηκε τίποτα. Οὔτε πὸς έφυγεν άπ' τὸν άντρα της νὰ σθεεί, οὔτε τ' άκοκῶμπι που νόμισε πὸς βοήξε στον Κωστή Βιολετῆ για νὰ χάσει κοντὰ του και τὸ στερογὸ φωςκι της ζωής με τις υποχονδρίες του, και τη μοναξιά που την κήλησε. Άπογοητεμένη, μοναχή δι-

ψούε για τη ζωή και λαχταρούσε συντροφιά. Έτσι κείνο το βράδυ παραδόθηκε στο Νότη μεθυσμένη με το γλυκό κρασί των λόγων του, με την προσποιητή ευγένεια του τρόπου, και με τα μάτια του — τα στοργυλλά, κατάνυρα μάτια που δίνανε στο άχρο πρόσωπό του κάτι το ήδονικό, κάτι σαν 'Ανατολίτικη ήδυσπαιδα. Πώς και τί, λεπτομέρειες όσο κι' αν το ήθελε δε θυμότανε: "Ένα μονάχα θυμήθηκε πώς ο Νότης σε μια στιγμή είχε γύρει κοντά της, πολύ κοντά πώς έννοιωσε την άναπνοή του να της χαϊδεύει τα μάγουλα, να της πασπατείει τα ξανθά μαλλιά και πώς τον άκουσε να της λέει σβυσμένα με πόθο.

— Μ' άρέσεις 'Αννα. Σ' αγαπώ.

— Έγώ όμως δε σ' αγαπώ τούχε άπαντήθει τότε γιατί στη στιγμή πέρασε μπρός απ' τα μάτια της ή εικόνα του Βιολετή που όσο κι' αν ήτανε χαρκετική και μίσηρη πάντα γι' αυτήν ήτανε κάτι σεβαστό, μιά και ήτανε το πρόσωπο που της χαμογέλασε σαν την έβριξε συντριμμι το ναυάγιο του γάμου.

Ο Νότης άδιάφορος δέν την ξανακοίταξε. Ούτε κομπλιμέντα κιό, ούτε μειοποίησης. Τραγουδάνε μόνη της ή 'Αννα κι' ο φίλος δέν τη συντόφρευε. "Όλη του την προσοχή την έβριχνε στην Μαρτίνα που τον εινε καλέσει στο κλενάκι της και που καθισμένη δίπλα του κέλενε σπαρταριστά σε κάθε σκανταλιόνο περίσπασμό του. Η 'Αννα που ζητούσε κότου από το τσάπενι τα πόδια του να τα σπείσει από δικιά της δπως ποίν, τσέβαισε πεδιζωμένα με τα πόδια της Μαρτίνας. Μιά ζούλια των έπιασε στην άσχημιά του όσο τραγουούσε ή ώρα κι' ο Νότης τάντα άδιάφορος, άκροάδοντας δειγνάτανε τη γούσια σε μανία, σε πάλη να μη γινάσει ή άλλη.

— Κι' ενώ σ' άναπώ, να μην κοιτάεις τη Μαρτίνα τούτε σε μιά στιγμή που ή θουλόνας της ζούλεισε εινε άναπώ και πασπαθούσε να σπάσει τον κοστήρα και να οίξει παντού την καταλύττα του λάβα.

Πώς τέλειωσε το τραπέζι, τί άπογειναινε οι άλλοι δε θυμότανε. Το μωσχάτο κρασί της είχε πυρώσει το σώμα κιαυλώντας κάθε λογισμό. Τίποτα - τίποτα, δε θυμότανε. Ούτε πώς άνέθηκε τις γυριστές απέλειωτες σάλες, ούτε πώς θρέθηκε το πρωί στο έπάνω πάτωμα, στο Ξ Ξ η του ξενοδοχείου, στο ίδιο κρεβάτι με το Νότη. Σε λίγες μέρες που ξεθόλωσε το μνημονικό της θυμήθηκε πώς τον τριβήξε τη στεγνή ώρα, κοντά την αυγή, από την άγκαλιά της Μαρτίνας, λέγοντάς του.

— "Όχι, δε θα κοιμηθείς μ' αυτήν. Ειναι άρρωστιάρα.

Τί της άπάντησε, τί άπόγεινε ή Μαρτίνα δέν ήξερε. Μόνο τη μικρή χαμαρούλα θυμήθηκε που φώτιζε το θιαμπό καντήλι, το λευκό σά χιονισμένο κρεβάτι και τα λόγια που της έλεγε ο Νότης σπαρταρώντας σε πέλαγα ήδονής σαν άγκάλιαζε γυμνό το κορμί της. "Όχι όλα τα λόγια μιά κείνα που μοιάζανε σαν τραγουδι, κείνα που της έλεγε για τα μάτια της, τα μεγάλα άμυγδαλωτά της μάτια που δέν είχανε διόλου άσπραδι μιά ένα διάστημα, άπλόχρομο μπλέ, ένα κομμάτι 'Αττικού ούρανού!

Το ξετίλιγμα της σκέψης της 'Αννας το σταυάτησε ένα γρήγορο γτόπημα που άκούστηκε. Σεπετάχτηκε από την πολυθρόνα, κι' έτρεξε προς την πόρτα. Άνοιξε και κοιτάξε στο σκοτεινό διάδρομο. Ένας ψηλός - ψηλός πειροτός που ή μαύρη σιά του έμοιαζε σά γίγαντι χτυπούσε στην πόρτα της Μαρτίνας. Έκλεισε την πόρτα της με θυμό, με λύσσα, με ζούλια και ξαναορί-

χησε στην πολυθρόνα της. Το κροσταλλένιο γέλυο της Μαρτίνας δέν την ξύπνησε. Είχε πάρει το δρόμο των περασμένων.

(Στ' άλλο φύλλο τελευτάει)

ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

'Απομνημνημόδια και προφητεία σε 4 πράξεις

ΠΡΑΞΗ Α'

Σούρουπο. Κάτου από τα δυό άψηλά άγάματα της 'Αθηνάς και του 'Απόλλωνα, συνεδριάζει ή 'Ακαδημία για ν' άποφασίση ποιός θα πάρη το 'Αριστείο.

Στους τοίχους της σάλας, βλέπουνε οι 'Ακαδημαϊκοί ζουγραφισμένο το μαρτύριο του Προμηθέα στον Κούκασο, γιατί έκαμε το έγκλημα να φέρη στον Κόσμο τη φωτιά. Μά τουτό δέν τους συγκινεί καθόλου, γιατί αυτοί φωτιά δε γνωρίσανε ποτές τους.

Ένουνε τα κεφάλια, από άπορία κι αδυναμία να ξετίσουνε τα ύποψηφια έργα.

ANNINOS. Τί μαρτύριο εινε τουτό; Μου ζητούνε να ξετάσω στίχους τουΜαλακιάση, να ζυγιάσω, λεί, μέτρα και ρυθμούς και να βγάλω κρίση. Μά είμαι γώ σε θέση για τέτοια πράγματα; Έγχαφα δυό τριτα κλακιοπούρια, στα νιάτα μου, με ζαμανε ακαδημαϊκό και γυρεύουνε τώρα άγνωστα κι αδύνατα πράματα. Γκαύχ! γκαύχ; Φξού, φξού!... (φέρνει το μαντίλι στη μητή).

ΣΟΥΡΗΣ. Μαρέ Μπόμπη, τί κέθεσαι και λές; Ποιά ανάγκη να ξερης για να κρίνης; Δε βλέπεις έγώ που γράφο κούλας στίχους, δίχως να χαμπαρίζω από ρυθμό, μέτρα και γλώσσα; Μόνο τη ρίμα κοιτά. Ά σαφονεί, πείε καλά. Τάλλα όλα κολοκύνθια. (Στενοχωρημένος τυλίγεται στην πατατούκα του. Κοιτάζει γύρω)... Κάποιο ρέμα αετάνουμαι. Είμαι κρύος. "Όλοι μου το λένε τελευτάια...

ΔΡΟΣΙΝΗΣ (Τραγουδάει άφαιρημένος το σπυθημένο του)

Κάλιο Βικέλας και στο χέρι
παρά Ψυγόςης και καρτέρι.

(Άξαφνα άκούει την κουνέβια και φρονάζει:)

Σταθήτε! Για μέτρα και ρυθμούς θα κρίνω έγώ που είμαι ξεφτερι σε δούτα. Δέν είδατε που με «Κλεισιμένα βλέφαρα» ξεχώρισα κι ανακάλυψη κάτι μέτρα δικά μου, που κανέναν ποιητής δέν τα ξερει από τον "Όμηρο ίσα με τον Πανά;

ΠΟΛΕΜΗΣ. Μά ο Γκόλφης κι ο Ποριώτης
σου τα βρήκαν όλα λάθη,
κι από τότες ή μιλιά σου
πάει, κόπηκε και γάθη! ...

ΔΡΟΣΙΝΗΣ. Έσένα δε σ' έβαλα δω μέσα για να μιλάς... Σε πήρα γιατί γοριαζόμουνε τον ψήφο σου. Ν' άκούς τί θέλω και να λές, ναί!

ΠΟΛΕΜΗΣ. Κύοιο Πρόεδρε... ή άνεξαορησία του πνεύματος... Μ' έδεσε με ύπόσχεση σατανική... Δέν μποοώ πλέον... (Λέει κάμποσα).

ΒΛΑΧΟΣ. (βιθισμένος). Μη μου μιλάτε. Κήμετε δ.τι θέλετε και ύπογράφο.

ANNINOS. Να ψηφίσουμε λοιπόν.

ΣΟΥΡΗΣ. Φασουλής και Περικλέτος.
κι από ποίηση νέτος σκέτος.

ANNINOS. Ποιός;

εφημεριδίας. (Τρέμει, σά νά θυμάται τήν Ψυχαρολουσία πού ἄλλοτες ἔφαγε.) Τώρα τί νά κάμω;

ANNINOS. Τί ; Φοβάσαι τὰ παιδαρέλια; Ἐγώ θά τοὺς δεῖξω!... (Σηκώνει τήν ὀμπρέλλα. Μά δὲν μπορεῖ καὶ τοῦ πέφτει ἀμέσως).

Ἦρχεται ἡ Ἀθηνά. Ἀγγίζει ἀπ' ὄξω μὲ τὸ δόρατο τὴν πόρτα, κι αὐτὴ σά μαγεμένη ἀμέσως ἀνοίγει διάπλατα. Τότες οἱ νέοι ὁμοῦνε μέσα μὲ φωνές καὶ χλαλοὴ δαιμονισμένη.

Ἄ Φιλήντας, σά βέρος μαθητὴς τοῦ Ψυχάρη, τσακώνει τὸ Σουρή καὶ τονε πετάει ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο στὸ δρόμο. Ὁ Σπαταλάς πετάει ἀπὸ τὸ παράθυρο τὸ Δροσίνη, γιὰ ἐκδίκηση πὸν τοῦ χάλασε τὰ μέτρα. Τὸν Πολέμη τὸν ἀδράχουν οἱ ἄλλοι καὶ τονε σφεντονίζουνε. Στὸ δρόμο, ὁ Δάφνης, τοὺς βρίσκει μισοζώντανους, κι ἀρχίζει νὰ τοὺς παίρνῃ συνέντευξη. Μέσα ἔμωσ ὁ Βουτιερίδης μὲ τὴ μαγκούρα κι ὁ Παρορίτης μὲ τὸ φοβερό του μάτι ψάχνουνε γιὰ κανένα τεζογοράσο. Ὁ Κοκκούλας κι ὁ νεὸς Ταγκόπουλος παραδίνουνε τὸν Ἄννινο σὲ μιὰ παρσάνα πού τὴ στιγμή κείνη τῆς κάμει ἐπίταξη. Οἱ ἄλλοι κοιτάζουνε νὰ βγάλουνε κάτου ἀπὸ τοὺς καναπέδες κανένα λόγιο λαγό.

Ἄ Ταγκόπουλος, σ' ἔδῃ τὴν ἀναμπουμπούλα, ἦσυχος καπνίζει καὶ κουβεντιάσει μὲ τὴν Ἀθηνά καὶ τὸν Ἀπόλλωνα. Ὅλα τὰ ξέρουνε, σά νὰ διαβάσουνε τὸ «Νοιμιά». Τοῦ δίνουνε θάρρος. «Ἐσεῖς» τοῦ λένε «ἔϊστε οἱ ἀληθινοὶ ἀπόγονοι.»

Ἡ Ἀκαδημία ξεκαθαρίζεται. Κλείνει καλὰ ἡ πόρτα. Τὰ μπουλόνια ἐτοιμάζονται νὰ φύγουν.

ΦΙΛΗΝΤΑΣ. Πρέπει νὰ περάσῃ καιρὸς γιὰ νὰ ξεμείνῃ ἀπὸ τοὺς καθαρευουσιάνους πὸν μπασταρδέψανε τὴ δημοτικὴ.

ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ἡ Ἀκαδημία θά ξαναοἰξῇ μονάχα μὲ πιστοὺς, μὲ ἀληθινοὺς κι ὀρθόδοξους δημοτικιστὲς. Τὰ σημερινὰ Ἀριστεῖα ἀκυρώνονται.

ΟΙ ΝΕΟΙ. Δὲν τ' ἀναγνωρίσαμε ποτές.

ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ὡρα δὲν ἔχομε νὰ χάνουμε. Χρειάζεται χαρακτήρας καὶ δουλειά.

Φεύγουνε ὅλοι μαζί. Ἡ Ἀθηνά κι ὁ Ἀπόλλωνας ἀμύλητοι τοὺς κριαρώνουνε. Ὑστερα ἀνεβαίνουνε στὴς στήλες καὶ ξαναμαρμαρώνονται.

ΠΡΑΞΗ Δ'.

Ἀρχίζει νὰ θαμποφέγγῃ. Ἐξω ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία χύσκουνε πολλὴν ὥρα, ὁ Χατζόπουλος, ὁ Βλαχογιάννης, ὁ Φῶτος Πολίτης, ὁ Πορφύρας, ὁ Καμπάνης, ὁ Μελάς, ὁ Τιμ. Σταθ. — κ' οἱ δυὸ τους κοιτάζουνε φοβισμένα γύρο, παίρνοντας τὰ φανίρια γιὰ μπλοσέβιζους— ὁ Καζαντζάκης, ὁ Δημητρακόπουλος, ὁ Καβαφάκης— μὲ τὸ λεξικό τοῦ Βυζαντίου στὸ χέρι — ὁ Τσοκόπουλος, ὁ Μωραϊτίνης, ὁ Πανάς, ὁ Κοπακάκης, ὁ Πασαγιάνης, ὁ Τυμφορηστός.

Ἄξαρνα φτάνουν ἀπὸ πέρα, τρέχοντας, ἀγκομαχώντας, κατὰκοποι ἀπὸ τὸ δρόμο, μὲ ξεσκισμένα παπούτσια καὶ κουρελιασμένα ρούχα, ὁ Γληνός, ὁ Δελμούζος κι ὁ Τριανταφυλλίδης. Τραβοῦνε ἴσα στὴν πόρτα τῆς Ἀκαδημίας καὶ χτυποῦνε ἀπελπισμένα.

ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ. Ἀνοίξτε... Ἀνοίξτε καὶ σὲ μᾶς. Θέλουμε νὰ μποῦμε. Ἐἴμαστε νέοι. . .

Σιμώνει ὁ Χατζόπουλος, ὁ Βλαχογιάννης κι' ἄλλοι.

— Τί πάθατε, παιδιά; Ποῦθ' ἔρχεστε;

ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ. Μᾶς πήρε στὸ λαμό του ὁ Ζα-

χαριάς. Μᾶς τράβηξε, μᾶς πλάνεσε στὰ Ψηλὰ Βουνά. Ἦωρα τὸ βλέπουμε... Καθυστερήσαμε.

Πέφτουνε συντριμμένοι στὰ μάρμαρα.

— Ἄχ! ἄχ!

Τρέχει νὰ τοὺς κάμῃ φιλολογικὸ σάτισο ὁ Ὀλύμπιος Καμπάνης. Ὁ Μελάς σιμώνει νὰ τοὺς συμβουλέψῃ ὅπως πάντα συνειθίζει. Ὁ Πορφύρας ἐτοιμάζεται νὰ γράψῃ δεύτερο *Lacrymiae gerum*. Ὁ Φῶτος Πολίτης μελετᾷ τὴ σηνοθεσία πού ἔχει τέτοιο πέσιμο.

Μά τότες ἀπὸ τίς ἔδρες τῆς μεγάλης σκάλας τῆς Ἀκαδημίας, σηκώνονται οἱ βουβοὶ ὡς ἐκείνη τὴν ὥρα, Σωκράτης καὶ Πλάτωνας, καὶ μαλώνουνε τὸν Ἀπόλλωνα, πὸν μαρμαρωμένους στὴν ἀψηλὴ του κολῶνα, μὲ τὴ λύρα στὰ χέρια, κοιτάζει ἀφαιρεμένος κατὰ τὸ Φάληρο, κι ἀργεῖ νὰ φέξῃ.

Κι ἀληθινά, ἀπὸ τὸ Ἀνακλιτὸ προβάλλει ἡ πρώτη χρυσὴ ἀχτίδα. Τὰ κακὰ στοιχεῖα φεύγουν, ἐνῶ ἀπόμακρα ἀκούγεται τὸ κουδοῦνι ἀπὸ τὸ κάρρο τοῦ σκουπιδιάρη.

Ἄ Πλάτωνας κι ὁ Σωκράτης σιγομιλοῦνε.

— Τέτοια κακὴ νύχτα, ποτές ὡς τώρα δὲν περάσαμε.

— Δόξα νάχῃ ὁ Δίας, ξαναφέγγει.

— Ὁ Ναὸς εἶν' ἀδειανὸς πάλι.

— Καὶ τὰ μαρμαρένια στήθια μας πιὸ ἀνάλαφρα.

ΠΙΚΡΑΓΚΑΘΗΣ

ΘΕΑΤΡΙΝΟΙ

Βαθύγνωμοι κι' ἀποσταμένοι μέσα στὴν πάλη τὴ φριχτὴ, ἄνθρωποι αἰῶνια νικημένοι, τὸ δῆμα σέρουμε κ' ἀργὸ μας καὶ τρέχουμε πρὸς τὸ χαμό μας μέσα σὲ νύχτα σκοτεινὴ.

Τὸ χέρι κάποιος μᾶς ἀπλώνει κι' ὄλο μᾶς σέρνει πάντα ἐμπρός, καὶ στὸ σκοτάδι πὸν μᾶς ζώνει κάποια θανάτου ἀνατριχίλα! Πάντα τριγύρω μας μαυρίλα καὶ πάντα ἐμπρός μας ὁ γκερομός.

Κι' ὅμως σ' αὐτὴ τὴ συφορά μας στὴ δυστυχία μας τὴ σκληρῇ, πὸν στεφανώνει τὰ ὄνειρά μας, μὲς στὸν ἀτέλειωτο καῖμὸ μας, στὸ φοβερό τὸ θάσάνο μας, στὴν καταφρόνια τὴν πικρῇ,

Περήφανα τὰ μέτωπά μας καὶ στηλωμένα τὰ κορμιά! Καὶ πάντα, κορβόνας θαθεῖά μας φανατικὲς ὠραιολατρειες, μὲ χαμογέλιο τίς θυσίες προσφέρουμε στὴν Ὁμορφιά!

Καὶ στὴς καρδιές μας, πὸν θερμαίνει, μὲ θεῖα Φωτιά, πόθος σοφός, ἀρχαῖοι Θεοὶ στεφανωμένοι Βάκχοι κι' Ἀπόλλωνες περνοῦνε καὶ στὸ Ναὸ μᾶς ὀδηγοῦνε, πὸν λάμπει Προμηθεῖον Φῶς!

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΒΕΑΚΗΣ

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΚΑ'ΥΜΕΝΗ ΑΘΗΝΑ!

Η Μοῖρά της είναι γραμμένη μέσα στα λίγα τούτα επιγραμματικά λογία του κ. Μώσσον:

«Εἰκοσι χρόνια λογοφέρνετε για τὸ ζήτημα τοῦ νεοῦ της Ἀθήνας. Καὶ τὸ νερὸ θρίσκει ἀκόμα μαζὴν σας. Τὸ σχέδιό της τώρα θὰ σᾶς δώσῃ ὄλιγὸ γιὰ κουδέντα ἄλλων εἰκοσι χρόνων ἀκόμα. Καὶ ὕστερα θὰ χτυπάτε τὸ κεφάλι σας, γιατί δὲν θάχατε ἀρχινισμένο ἄκομα ἓνα ὠραῖο ἔργο, ποῦ θὰ μπορούσατε νὰ τῶχατε τελειωμένο.»

Ἕνας ξένος μίλησε μὲ τὸν τρόπον αὐτό. Γιατί μονίχα ἓνας ξένος μπορεῖ νὰ ἰδῇ, μὲ καθαρὸ μάτι, ὅλα τα παράξενα ποῦ γίνονται στὸν τόπο μας. Ἐμεῖς τᾶχουμε συνειδησιμένα. Μᾶς φαίνονται σὰ μιὰ φυσικὴ κατάσταση. Δὲν μᾶς ξαφνίζουν καθόλου. Ἔτσι ἡ Ἑλλάδα κατάντησε ὁ τόπος τῶν ζητημάτων. Τὸ καθετί, ποῦ ἄλλοῦ εἶναι ἱστορία ὠρῶν, μηνῶν τὸ πολὺ, γιὰ ν' ἀποφασιστῇ καὶ νὰ μπῆ σὲ πράξη, ἐδῶ γίνεται ζήτημα, γιὰ τὴν αἰωνιότητα. Δηλαδή ἀέρας. Καὶ φαίνεται πῶς ο ἀέρας αὐτὸς μᾶς ἔγινε τόσο ἀπαραίτητος γιὰ τὴν ἀναπνοή μας, ὅσο καὶ ὁ φυσικὸς ἀέρας. Ἴσως καὶ περισσότερο ἀπ' αὐτόν. Χωρὶς ἀέρα ζοῦμε ἐπιτέλους ἀξιόλογα μέσα στὰ καφενεῖα μας. Χωρὶς «ζήτημα» ὅμως δὲν μπορούμε νὰ ζήσουμε οὔτε στιγμή. Μὲ τὸ ζήτημα τοῦ νεροῦ ξεδιψάζουμε τόσα χρόνια, πλυνόμαστε, κολυμποῦμε ἀκόμα μέσα του μιὰ χαρά. Ἄν εἶχε φτάσει τὸ πραγματικὸ νερὸ ἀπ' τὴ Στυμφαλία, ἐδῶ καὶ εἰκοσι χρόνια, θὰ εἶχαμε σκάση ἀπ' τὴ δίψα. Τὸ ἴδιο τώρα μὲ τὸ σχέδιό της Ἀθήνας. Μὲ τὸ ζήτημα τοῦ σχεδίου κυκλοφοροῦμε θαυμασία, κατοικοῦμε θαυμασιώτερα, χαίρομαστε τὶς ὠμορφιές της Ἀθήνας θαυμασιώτατα. Ἄμα τὸ ζήτημα γίνῃ πράγμα, θὰ πάθουμε ὀλοὶ ἀπὸ ἀσφυξία.

Κι ἔπρεπε νάρθῃ ἓνας ξένος γιὰ νὰ καταλάβῃ τὴν παράξενη αὐτὴ ψυχολογία μας, ποῦ δὲν εἶναι καὶ τόσο παράξενη ὅσο φαίνεται. Τί ἔγινε μὲ τὸν ξένον αὐτό; Τὸν προσκαλέσαμε νὰ μᾶς κἀνῃ ἓνα σχέδιό γιὰ τὴν προτεύουσά μας. Καὶ γιὰ νὰ τὸν προσκαλέσουμε πᾶσι νὰ πῆ, ὅτι δὲν βρῖσκαμε στὸν τόπο μας κάποιον καλύτερο του καὶ ὅτι ἐπὶ τέλους εἶχαμε κάποιον ἐμπιστοσύνη στὰ φῶτα του. Καὶ τὸν ἐφέραμε καὶ τὸν ἀκριδοπληρώσαμε τεύουσά μας. Καὶ γιὰ νὰ τὸν προσκαλέσουμε, πᾶσι νὰ μᾶς δώσῃ τὸ σχέδιό του. Καὶ μᾶς τῶδανε ὁ ἄνθρωπος. Καθένας θὰ φανταστῇ τώρα, πῶς τὸ πῆραμε αὐτὸ τὸ σχέδιό, τὸ μελετήσαμε, φέραμε τὶς ἀντιλογίες μας σὲ μερικὲς του λεπτομέρειες — αὐτὸ θὰ ἦταν φυσικὸ — καὶ τὸ βάλουμε σὲ πράξη. Κι ἂν δὲν τὸ βάλουμε ὅλο μαζὶ σὲ πράξη, ποῦ θὰ ἦταν δύσκολο νὰ γίνῃ μονομιάς, τὸ δεχτήκαμε τέλος πάντων, μιὰ καὶ καλῇ, σὰν ὀριστικὸ σχέδιό της Ἀθήνας, γιὰ νὰ τὸ ἐφαρμόσουμε τιμητικὰ καὶ μὲ μέθοδο καὶ γιὰ νὰ λείψῃ κάθε ομηροτομικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀνθυπερησία ἀποδῶ καὶ ἐμπρός, ποῦ θὰ κἀνῃ ἀνεφάρμοστο ὕστερ' ἀπὸ λίγα χρόνια κάθε σχέδιό, καὶ τὸ καλύτερο ἀκόμα.

Αὐτὰ θὰ φανταζότανε κανεὶς πῶς ἔγιναν. Αὐτὰ τὰ φυσικά καὶ τὰ λογικά. Τί μαθαίνουμε ὅμως τώρα ἀπ' τὸν ξένον ἄνθρωπο, ποῦ ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ πληρώθηκε

γιὰ τὸν κόπο του, θὰ μπορούσε ἀξιόλογα νὰ μᾶς μουντζώσῃ καὶ νὰ μᾶς ἀφίση νὰ καθουρντίζουμε τὸν ἀέρα μας, χωρὶς νὰ σκοτιστῇ γιὰ τίποτε ἄλλο; Μαθαίνουμε, ὅτι οἱ εἰδικοί (!) τοῦ τόπου δὲν ἐγκρίνουν τὸ σχέδιό του. Καὶ ὅτι οἱ ἀρμόδιοι ἔχουν στὸ νοῦ τους νὰ προκηρύξουν παγκόσμιον διαγωνισμὸ γιὰ νὰ γίνῃ καινούργιο σχέδιό. Καὶ νὰ ξαναρχίσουμε πάλι ἀπ' τὸ ἄφα. Γιατί κανένας βέβαια δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς ἐγγυηθῇ πῶς, ὕστερα ἀπὸ ἄλλα εἰκοσι χρόνια, ποῦ θὰ τραβήξῃ ἡ δουλειά, τὸ νέο σχέδιό θὰ μᾶς ἀρέσῃ πάλι. Καὶ τότε θὰ βρεθῇ πάλι καμμιά καινούργια φάμπρικα καὶ ἔτσι οἱ ἀρχιτέκτονες τοῦ κόσμου θὰ καταγίνωνται, στοὺς αἰῶνες τῶν αἰῶνων, νὰ φτιάχνουν σχέδια τῶν Ἀθηνῶν.

Κανένας δὲ ρωτᾷει ὅμως τί γίνεται στὸ μεταξύ ἡ Ἀθήνα μας, τὸ «ἑστέφανον ἄστου», ἡ πρωτεύουσα τῆς Μεγάλης Ἑλλάδας, τὸ ἠθικὸ καὶ πνευματικὸ κέντρο τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ δοξασιμένη κοσμοπόλη τοῦ ἔχτες καὶ τοῦ αὔριο; Γίνεται, ἀλλοίμονο, ἐκεῖνο ποῦ γίνεται καὶ ποῦ ἐξακολουθεῖ νὰ γίνεται. Γίνεται ἓνα τέρας χωρὶς οὐθμὸ, χωρὶς χαρακτήρα, χωρὶς ἀνεση, χωρὶς λογαριασμὸ κανένα. Καθένας κάνει στὸ ἀπεριτείχιστο αὐτὸ οἰκόπεδο, ὅτι θέλει καὶ ὅπως τὸ θέλει. Ὅργιάζουνε ἀπάνω στὸ «δαμόνιο πτολίεθρον». Ἀρχές, νεόπλουτοι, μηχανικοὶ-εργολάβοι, σοβατζήδες, κερδοσκόποι καὶ κάθε καρδιτὴς καρδί. Καθένας ἀπ' αὐτούς ἔχει καὶ ἀπὸ ἓνα σχέδιό. Καὶ τὸ σχέδιό αὐτὸ εἶναι καλύτερο ἀπ' τὸ σχέδιό τοῦ κάθε Μώσσον. Καὶ μόνο γιὰ τὰ σχέδια αὐτὰ δὲν ὑπάρχει καμμιά ἀντίρρηση.

Καὶμένη Ἀθήνα!

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

«Ὁ Ἀρχοντας Μανριανὸς καὶ ἡ ἀδερφή του», εἶναι τὸ καινούργιον δράμα τῆς κυρίας Γαλιτίας Ν. Καζαντζάκη, σὲ μιὰ μεγάλη πρᾶξη καὶ σὲ τρεῖς εἰκόνες. Τὸ δράμα τοῦτο, γραμμένον σ' ἐνδεκασύλλαβον στίχον καὶ σὲ γλῶσσα κανονικὴ καὶ ἀρκετὰ ποιητικὴ, εἶναι βγαλμένο ἀπὸ τὸ δημοτικὸ τραγῶδι, τὸ γνωστὸν μὲ τὸν τίτλον «Τὸ στοίχημα τοῦ Μανριανοῦ» ποῦ ἀνήκει στὸν Ἀκριτικὸ κύκλον καὶ ποῦ τὸ ἔπηρε καὶ ὁ κ. Ν. Ποριώτης γιὰ βᾶσιν τῆς τραγωδίας του «Ροδόπη». Ἡ κυρία Καζαντζάκη ἄλλαξε ἀρκετὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ γιὰ νὰ δώσῃ στὸ δράμα τῆς τὸ τέλος ποῦ ἠθελε καὶ ποῦ τῆς χρειαζότανε γιὰ ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ γυναῖκα εἶναι πάντα πλάσμα ἀδύναμον ν' ἀντισταθῇ στὴ γοητεία τοῦ χρυσαφιῦ καὶ στὰ ξεπλανήματα τῆς ἀγάπης.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. **Ι. Ναθ.** Λευκάδα. Θα δημοσιευθῇ. Μὰ γράφε μας τί σημαίνουν οἱ λέξεις ἀμπασότη καὶ χαλίπωμα. — κ. **Μηρξ.** Καλοῦται μὰ χρειάζεται πολλὰ διορθώματα. — κ. **Γ. Τουφ.** Λαμία. Μὴν ἀπογοητεύεσαι ἔτσι εἰκόλια Γράφε καὶ μὲ τὸν καιρὸ θὰ γράφεις καὶ καλὰ πράγματα. — κ. **Παν.** Λειβαδιά. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ γράμμα σου. Γιὰ «τι παρατηρᾷς σ' αὐτὸ ἔχεις δικίον μὰ δὲν πειράζει καὶ τόσο. Πᾶσι, πέρασε καὶ αὐτό...» κ. **Δημ. Β.** Δουσιχῶς ὁ Ἀπονόνας κ. **Daniel Bonosenectias** δὲ θὰ μπορεῖ ν' ἀπαντήσῃ στοὺς **Βωμιάρηδες**, γιατί, καθὼς μᾶς γράφει, καταγίνεται νὰ χρεῖνίσῃ τὸ περιλάλητο «Φέσι» τοῦ ποῦ ἀρχινᾷ ἔτσι:

Ἔμὲ δὲν μοῦ ἀρέσει
νὰ φορέσω φέσι.
Ἄν εἶν' καὶ καναβάλλι,
ἄς τὸ φορέσουν ἄλλοι.

Περὶ ἐκποίησεως τοῦ γηπέδου τῶν Βασιλικῶν Σταύλων.

Ο

Ἐπιτελεσθέντος τοῦ Συγκροτήματος
διακηρύττει ὅτι :

Κατατίθεται εἰς δημοπρασίαν ἢ ἀπαλλοτριώσεις τοῦ ἐντός του ἐγκριμένου σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν κειμένου γηπέδου τοῦ περιλαμβανομένου μεταξύ τῶν οδῶν Σταδίου, Λυκαβητοῦ, Πανεπιστημίου καὶ Βουκουρεστίου, ἐφ' οὗ κείνται οἱ Βασιλικοὶ σταῦλοι, ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὁροὺς.

1ον) Τὸ ἐμβαδὸν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐκποιουμένου γηπέδου συνίσταται εἰς τὴν ἀπομένουσαν ἔκτασιν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἀπαιτουμένης τοιαύτης πρὸς διαπλάτυνσιν τῶν οδῶν Βουκουρεστίου καὶ Λυκαβητοῦ εἰς 15 μέτρα ἧτοι περίπου εἰς 9026.91 τετραγωνικά μέτρα ἢ 16047.84 τετραγωνικοὺς πήχεις.

Αἱ διαστάσεις τοῦ γηπέδου τῶν Βασιλικῶν Σταύλων οὐμῶνως τῷ σχετικῷ διαγράμματι αὐτοῦ εἶνε αἱ ἐξῆς:

Τῆς Β. Δ. πλευρᾶς μ. 94,05 (ὁδὸς Λυκαβητοῦ)

Τῆς Β. Α. πλευρᾶς μ. 106.05 (Λεωφόρος Πανεπιστημίου)

Τῆς Ν. Α. πλευρᾶς μ. 94.45 (ὁδὸς Βουκουρεστίου)

Τῆς Ν. Δ. πλευρᾶς μ. 106.00 (Ὁδὸς Σταδίου).

Τὰ δὲ ὑψόμετρα τῶν τεσσάρων αὐτοῦ γωνιῶν εἶναι τὰ ἐξῆς:

Γωνία οδῶν Σταδίου καὶ Λυκαβητοῦ 9,00 μ.

Γωνία οδῶν Λυκαβητοῦ καὶ Πανεπιστημίου 3.89μ.

Γωνία οδῶν Πανεπιστημίου καὶ Βουκουρεστίου 5, 05 μ.

Γωνία οδῶν Βουκουρεστίου καὶ Σταδίου 2.18 μ.

2ον) Ἡ ἀπαλλοτριώσεις περιλαμβάνει ἢ τὴν μεταβίβασιν τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος ἢ τὴν σύστασιν δικαιώματος ἐπιφανείας πρὸς οἰκοδομικὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ γηπέδου ἐπὶ 66 ἢ 99 ἔτη, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὁποίων τὸ γηπέδον μετ' ὅλων τῶν ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομικῶν ἐγκαταστάσεων θέλει περιέλθει καὶ αὐθις εἰς τὴν κατοχὴν καὶ πλήρη κυριότητα τοῦ δημοσίου. Αἱ σχετικαὶ αἰτήσεις πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ἀπαλλοτριουμένου γηπέδου δεόν νὰ περιέχωσι προτάσεις διὰ πάντα τὰ ἀνωτέρω εἶδη ἀπαλλοτριώσεως.

3ον) Ἡ μεταβίβασις τῆς κατοχῆς τοῦ γηπέδου εἰς τὸν νέον κύριον ἢ τὸν ἐπιφανιοῦχον θέλει συντελεσθῆ ἔντος ἐννέα μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἐπιτελεσθέντος Συγκροτήματος ἐγκρίσεως τοῦ ἀποτελέσματος τῆς δημοπρασίας.

4ον) Εἰς τὰς ὑποβληθησομένας προτάσεις δεόν νὰ καθορίζεται ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τῶν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς πῦθανῆς αὐτῶν ἀποπερατώσεως καὶ δεόν αὐτὰ νὰ συνοδεύωνται ὑπὸ ἐπεξηγηματικῆς ἐκθέσεως μετὰ τῶν σχετικῶν διαγραμμάτων, ἐξ ὧν ἐμφαίνεται ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ εἶδος τῶν ἀνεγερθησομένων οἰκοδομημάτων, ἅτινα δεόν νὰ ἀποτελοῦν ἁρμονικὸν σύνολον, καὶ ἢ δαπάνη εἰς ἣν εἶνε διατεθημένος ὁ ἀνάδοχος νὰ προβῆ δι' αὐτὰ.

5ον) Ὁ εἰς δὴν κατακυρωθῆσεται τὸ γηπέδον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας πρὸς ἔγκρισιν τὰ τελικὰ σχέδια μετὰ τοῦ προϋπολογι-

σμοῦ, τὸ δὲ Ἐπιτελεσθέντος ἔχει τὸ δικαίωμα μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ἐπιτελεσθέντος Συμβουλίου, νὰ προκαλέσῃ τὴν δαπάναις τοῦ Κράτους ἐνέργειαν διαγωνισμοῦ πρὸς ἐκκλήσιν τῶν τελικῶν σχεδίων τῶν ἀνεγερθησομένων οἰκοδομημάτων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αὐτοῦ προγράμματος καὶ τῶν ὁρίων τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ δαπάνης.

6ον) Τὸ τίμημα δύναται νὰ καταβληθῆ εἰς χρήματα ἢ δημοσία χρεώγραφα. Προτάσεις πρὸς ἀγορὰν τμημάτων τοῦ γηπέδου δὲν εἶναι δεκταί.

7ον) Τὸ ἀνώτερον ἐπιτρεπόμενον ὕψος ὀλοκλήρου τῆς οἰκοδομῆς δεόν νὰ μὴ ὑπερβαίνει τὸ ἀναλογικὸν ὕψος ἐξ ἐνὸς ὁρόφου καταστημάτων καὶ τεσσάρων ὑπερκειμένων ὁρόφων, ἧτοι τὸ ὕψος ἐν ὅλῳ τῶν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ μέτρων.

8ον) Ἐπιτρέπεται ἢ μεταθέσῃ τῆς οἰκοδομικῆς γραμμῆς ἐντός τῆς περιοχῆς τοῦ γηπέδου εἰς οἰκονόμησι τῶν τεσσάρων περιβαλλουσῶν τὸ γηπέδον οδῶν.

9ον) Αἱ σχετικαὶ αἰτήσεις πρέπει νὰ ὑποβληθοῦν μέχρι τῆς 1 (14 ν. ἡμερ.) Μαΐου 1919.

Αἱ ὑποβληθησομένα προτάσεις μέχρι τῆς κατακυρώσεως δύναται νὰ τροποποιηθοῦν ἐγκρίσει τοῦ Ἐπιτελεσθέντος Συμβουλίου.

10ον) Ἡ κατακύρωσις τῆς ἐκποίησεως ἢ συστάσεως ἐπιφανείας ἀπόκειται εἰς τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τοῦ Ἐπιτελεσθέντος Συμβουλίου, ὅπερ θέλει ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῆς μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημ. Ἔργων.

11ον) Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν αἱ ὑποβληθησομένα προτάσεις δὲν ἤθελον κριθῆ συμφέρουσαι τὸ Δημοσίον δύναται νὰ διατάξῃ νέαν δημοπρασίαν. Ἐπίσης δύναται νὰ προβῆ εἰς τὴν δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας παραχώρησιν τοῦ γηπέδου.

12ον) Αἱ αἰτήσεις ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ἐπιτελεσθέντος Συγκροτήματος (διευθύνσιν Δημ. Ἔργων) καὶ δεόν νὰ συνοδεύωνται ὑπὸ ἀποδείξεως καταθέσεως εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν λόγῳ ἐγγυήσεως ποσοῦ 100.000 δραχ. εἰς χορήματα ἢ δημοσία χρεώγραφα ἅτινα μετὰ τῶν τόκων, οὗς τυχὸν ἤθελον ἀποφέρει, θέλου ἀποδοθῆ μετὰ τὴν κατακύρωσιν εἰς τοὺς δικαιούχους ἢ θέλου εἰσπραχθῆ ἀπέναντι τοῦ τμήματος.

13ον) Τὸ ἀντίτιμον θέλει καταβληθῆ εἰς τέσσαρας δόσεις, ὧν ἡ πρώτη κατὰ τὴν σύναψιν τῆς σχετικῆς συμβάσεως ἢ δευτέρα ἐντός δύο μηνῶν, ἢ τρίτη ἐντός ἑτέρων δύο μηνῶν καὶ ἢ τετάρτη ἅμα τῇ μεταβίβασί τῆς κατοχῆς.

Ἡ ἀρνησις τοῦ ὑπὲρ οὗ ἢ κατακύρωσις, ὅπως συνάψῃ τὸ Συμβούλιον τῆς πωλήσεως ἢ τῆς συστάσεως ἐπιφανείας συνεπάγεται ἀπώλειαν τῆς ἐξ 100.000 δρ. ἐγγυήσεως.

Ἐν μετ' ἐπανειλημμένην πρόσκλησιν ἀδέτησις ἐκ μέρους τοῦ ἀναδόχου τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεων συνεπάγεται λόγῳ ποινικῆς ρήτρας πληρωμὴν ποσοῦ μέχρι 500.000 δρ. καὶ ἔκπτωσιν παντὸς δικαιώματος ἐπὶ τοῦ γηπέδου.

Ἡ ποινικὴ ρήτρα ἐπιβάλλεται μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων ὑπὸ τοῦ Ἐπιτελεσθέντος Συμβουλίου δυναμένου τοῦ ἀναδόχου νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια, ἅτινα δικαιούνται νὰ ἐξετάσουν μόνον τὸ ζήτημα τῆς μετ' ἐπανειλημμένην πρόσκλησιν ἀθετήσεως τῶν ὄρων τῆς συμβάσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Φεβρουαρίου 1919.

Ὁ Ἐπιτελεσθέντος

Α. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1918

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ				ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ
Ταμείον και διαφόρ. παρὰ Τραπ. Δρ.	7,425,031.53	Κεφάλαιον	Δρ. 10,000,000.—	
Βραχυπρόθεσμοι τοποθετήσεις ιδία		» μήπω έκδοθ.	5,000,009.—	5,000,000.—
έν τῷ Ἐξωτερικῷ	5,998,022.65	Ἐκδοθ. τραπεζικῶν 1917	37,300.—	
Προεξοφλήσεις γραμματίων	1,580,223.95	» » 1918	58,200.—	95,500.—
Λ)στοι ἠγγυλημ. και Δάν. ἐπὶ χρεωγ.	12,380,460.55	Ἐκδοθ. ἔκτακτων 1917	300,000.—	
Δάνεια ἐπὶ ἐμπορευμάτων	3,908,532.70	Ἐκδοθ. ἔκτακτων ἐκ δι-		
Χρεώγραφα, συμμετοχῶν και τοκομερ.	2,131,929.—	αφορᾶς τοποθ. 20,000		
Ἐκδοθ. διὰ λ)σῶν πελατῶν	7,148,603.15	νέων μετοχῶν ἄνω		
Τρέχοντες λ)στοι και Ἀντιπρωρι-		τοῦ ἀρίτου	2,400,000.—	
ται χρεωστικοὶ	2,217,006.90	Ἐκδοθ. ἔκτακτων 1918	300,000.—	8,000,000.—
Λ)στοι προσωρινοὶ και διάφοροι	1,299,665.60	Καταθέσεις		30,833,272.20
Πιστωτικαὶ ἐπιτολαὶ ἐν ἐπιτελείῃ		Ἐκδοθ. ὑπὲρ τρίτων διὰ λ)σῶν		
(Credits Confirmés)	4,454,248.55	πελατῶν		7,148,603.15
Ἐξόδα ἐγκαταστάσεως Δρ.	91,425.68	Τρέχοντες λ)στοι και Ἀντιπρωρι-		
Μείον ἀποσβέσεως	9,142.68	πιστωτικοὶ		309,146.95
Προμέρισμα Α' ἑξαμηνίας	120,000.—	Λ)στοι προσωρινοὶ και διάφοροι		1,535,916.90
		Μερίσματα πληρωτέα		5,080.—
		Μέρισμα Α' και Β' ἑξαμηνίας		520,900.—
		Κράτησις διὰ φόρους ἐκτάκτ. κερδ.		250,000.—
		Ἐκδοθ. ὑπὲρ νέων		49,488.38
				Δρ. 48,746,007.58
				Δρ. 48,746,007.58

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΜΕΡΙΔΟΣ „ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΖΗΜΙΑΙ“

Μισθοί, ἐνοίκια, φόροι και γεν. ἔξοδα	Δρ. 398,256.69	Ἐκδοθ. ὑπὲρ χρήσεως 1917	Δρ. 25,392.—
Τόκοι, προμήθειαι κλπ.	732,812.15	Κέρδη Α' ἑξαμηνίας	526,855.95
Ἀπόσβεςεις ἑξόδων ἐγκαταστάσεως	9,142.68	Τόκοι, Προμήθειαι και Λιάφορα	
Κράτησις διὰ φόρους ἐκτάκτ. κερδῶν	250,000.—	Κέρδη Β' ἑξαμηνίας	2,001,751.95
Ἐκδοθ. ὑπὲρ κερδῶν πρὸς διάθεσιν	1,163,788.38		
	Δρ. 2,553,999.90		Δρ. 2,553,999.90

ΔΙΑΘΕΣΙΣ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΚΕΡΔΩΝ

Ἀποθεματικὸν τραπεζικὸν	Δρ. 58,200.—
Προμέρισμα Α' ἑξαμηνίας ἐκ Δρ. 4	120,000.—
Μέρισμα Β' ἑξαμηνίας ἐκ Δρ. 8	400,000.—
Ποσοστὰ Συμβουλίου και Διευθύνσεως	167,300.—
Ἐκτακτὸν ἀποθεματικὸν	300,000.—
Φόροι και τέλη Δημοσίου	68,800.—
Ἐκδοθ. ὑπὲρ νέων	49,488.38
	Δρ. 1,163,788.38

Τὸ ἐκ Δρ. 8 μέρισμα Β' ἑξαμηνίας εἶναι πληρωτέον ἀπὸ τῆς 23ης τρέχοντος μηνός.

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ:

ΟΙ ΓΥΡΙΣΜΟΙ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ
τοῦ ΡΩΜΟΥ ΦΙΛΛΥΡΑ
Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα.
Δραχ. 3.

ΠΙΝΕΤΕ

ΜΑΥΡΟΔΑΦΝΗΝ - 1901 - ΤΟΥΛ

Εἶναι ζήτημα υγιείας.